

HLAS SRDCA

„Veru hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ.”

(Mt 11, 11)

ŠTVRŤROČNÍK RÍMSKOKATOLÍCKEJ FARNOSTI RIMAVSKÁ SOBOTA

Ročník XI.
Číslo 4.
December 2024

Emanuel, Boh s nami

Zvykne sa hovoriť, že keď je už človek starý, tak sa často vracia do minulosti. Spomína čo prežil, vracia sa do chvíľ mladosti a porovnáva to so súčasnosťou. Musím sa priznať, že tento rok ma adventná doba vyrušila. Bol som taký nespokojný aj napriek tomu, že to čo som videl, mi malo pripomenúť čaro Vianoc. V posledných rokoch sa v obchodných reťazcoch pre vyšší zisk predbiehajú obdobia. Kahance sa začínajú predávať v septembri, čokoládový Mikuláš v októbri a potom sa hneď prejde, ešte neraz tesne pred dušičkami, do Vianoc. Keď sa lepšie obzrieme okolo seba, Advent úplne z tohto sledu vypadol.

Posledné dva roky, ktoré som chodil do Rožňavy na biskupský úrad som neučil náboženstvo v škole, ale keďže už do Rožňavy nechodím, znova som od septembra začal učiť. To, čo ma veľmi vyrušilo a na strane druhej prinútilo k zamysleniu bolo, že som tento rok v triedach, kde učím, na katedrách učiteľov nenašiel položené adventné vence, ale nenašiel som ich ani na chodbách či iných priestoroch školy. To, čo krásli školy kde učím, je vianočná výzdoba na chodbách a v triedach. Tým nechcem povedať, že tam nepatrí, práve naopak.

(pokračovanie na str. 19)

KTOSI ŤA VOLÁ

*Ticho! Pssst...
Počuješ? Ide ktosi!
O čosi prosí
a je nahý a bosý!
Múdrost' je v tichu skrytá.
Ticho! Už nám svitá,
a bude nám láska vrytá.
Stíš sa! Počuješ?
Sleduj srdcom kam smeruješ!
Ty sa strachuješ?
Proti zlu choď stále láskou,
láska bude tvojou spásou!
Nič nekonaj pre seba
v každom človeku je kus dobrého chleba.
Ticho! Pssst....
Prichádza Betlehem!
Bože, daj, nech ľudstvu svitne nový deň!
Máš srdce z kameňa? To, prosím, zmeň!
Čaká ťa Dieťa, urob to preň!*

Boris Deák

AKTUALITY Z FARSKEJ MATRIKY

Milí čitatelia, v našej farnosti v období od 1. septembra 2024 do 30. novembra 2024 prijali sviatosť krstu, sviatosť manželstva a predišli nás do večnosti:

Sviatosť krstu prijalo

10 dievčat a 13 chlapcov:

1. Nela 4. septembra 2024
2. Nikolas 7. septembra 2024
3. Olívia 21. septembra 2024
4. Lucia 21. septembra 2024
5. Zaira 21. septembra 2024
6. Noemi 21. septembra 2024
7. Marián Ladislav 28. septembra 2024
8. Oliver 28. septembra 2024
9. Alex 28. septembra 2024
10. Leonard 29. septembra 2024
11. Milo 5. októbra 2024
12. Adam 6. októbra 2024
13. Azra 19. októbra 2024
14. Nazira 19. októbra 2024
15. Teodor 26. októbra 2024
16. Jozef 26. októbra 2024
17. Dominika 26. októbra 2024
18. Timothy Pavel 9. novembra 2024
19. Vivien 15. novembra 2024
20. Lukáš 16. novembra 2024
21. Nina 17. novembra 2024
22. Peter 17. novembra 2024
23. Maximilián 30. novembra 2024

Ondrej a Zlata

29. septembra 2024

Peter a Diana

5. októbra 2024

Pán si povolal do večnosti:

1. Jolana Cabanová z Tor-nale dňa 11. septembra 2024 vo veku 87 rokov
2. Zoltán Medve z Rimavskej Soboty dňa 30. augusta 2024 vo veku 72 rokov
3. Alexander Balog z Rimavskej Soboty dňa 18. septembra 2024 vo veku 79 rokov
4. Štefan Jackuliak z Kružna dňa 21. septembra 2024 vo veku 54 rokov
5. Alexander Horváth z Rim. Soboty dňa 29. septembra 2024 vo veku 57 rokov
6. Helena Koóšová z Rimavskej Soboty dňa 29. septembra 2024 vo veku 87 rokov
7. Katarína Sekulová z Rim. Soboty dňa 30. septembra 2024 vo veku 67 rokov
8. Mária Husztiová z Rimavskej Soboty dňa 2. októbra 2024 vo veku 98 rokov
9. Mária Rusnáková z Rim. Soboty dňa 1. októbra 2024 vo veku 74 rokov
10. Jozef Pádár z Rimavskej Soboty dňa 6. októbra 2024 vo veku 83 rokov
11. Vincent Gyurkó z Rim. Soboty dňa 19. októbra 2024 vo veku 83 rokov
12. Ladislav Máté z Mojína dňa 22. októbra 2024 vo veku 95 rokov
13. Edita Patakiová z Rimavskej Soboty dňa 22. októbra 2024 vo veku 75 rokov

14. Letícia Bogdanová z Rim. Soboty dňa 23. októbra 2024 v 1. roku života

15. Karol Zibrita z Rimavskej Soboty dňa 28. októbra 2024 vo veku 67 rokov

16. Ondrej Bogdan z Rimavskej Soboty dňa 28. októbra 2024 vo veku 48 rokov

17. Jana Lásková z Rimavskej Soboty dňa 27. októbra 2024 vo veku 98 rokov

18. Július Bozó z Rimavskej Soboty dňa 7. novembra 2024 vo veku 79 rokov

19. Anna Oláhová z Rimavskej Soboty dňa 11. novembra 2024 vo veku 84 rokov

20. Irena Jakabová z Rimavskej Soboty dňa 12. novembra 2024 vo veku 81 rokov

21. Anna Šmírová z Rimavskej Soboty dňa 13. novembra 2024 vo veku 61 rokov

22. Mario Baretta z Rimavskej Soboty dňa 26. augusta 2024 vo veku 40 rokov

23. Anna Slováková z Rim. Soboty dňa 22. novembra 2024 vo veku 84 rokov

Sviatosť manželstva

prijalo 8 párov:

Tomáš a Alžbeta
7. septembra 2024

Tomáš a Adriana
14. septembra 2024

Michal a Daniela
14. septembra 2024

Tomáš a Tímea
21. septembra 2024

Zsolt a Natália
21. septembra 2024

Daniel a Silvia
21. septembra 2024

rubriku pripravuje Terézia Martišová

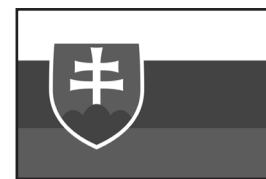
*Darujte čokoľvek tomu,
kto je v núdzi, akokoľvek málo
by sa vám to zdalo,
pretože to nie je málo pre toho,
kto nemá nič.
Ani v očiach Božích to nie je málo,
ak ste dali to, čo ste mohli.*

Sv. Gregor Naziánsky

Poznámka redakcie: z dôvodu nutnosti dodržiavania ustanovení zákona č. 18/2018 o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú u pokrstených a novomanželov uvedené len krstné mená

Predstavujeme pútnické miesta (nielen) na Slovensku.

Skalka nad Váhom (Slovensko)

Tentokrát sa v putovaní po pútnických miestach vyberieme na sever Nitrianskej diecézy – k župnému mestu Trenčín. Práve tu sa nachádza najstaršie slovenské pútnické miesto – Skalka nad Váhom. História pútnického miesta Skalka siaha do 11. storočia a spája sa so životom sv. pustovníkov Andreja-Svorada a Beňadika, ktorí na tomto svätom mieste nejaký čas žili. Pozostáva z dvoch objektov – Diecéznej svätyne Sv. Andreja-Svorada a Beňadika na tzv. Malej Skalke, ktorá je postavený na skale, z ktorej bol sv. Beňadik zhodený do Váhu a z tzv. Veľkej Skalky – pozostatkov benediktínskeho opátstva z roku 1224, v ktorom sa nachádza aj Beňadikova jaskyňa. Sv. Andrej-Svorad a Beňadik, ktorých si na tomto pútnickom mieste uctieваме, sú hlavnými patrónmi Nitrianskej diecézy.

Spôhlivé správy o svätých pustovníkoch máme z legendy Život svätých pustovníkov Svorada vyznávača a Beňadika mučeníka, ktorú napísal ich súčasník, biskup blahoslavený Maurus v rokoch 1064-1070. Svorad bol pôvodom Poliak. Tradícia v dedine Tropie nad Dunajcom, neďaleko slovenskej hranice zaznamenala, že tam Svorad žil v mladosti ako mních. Už v 13. storočí tu bol kostol zasvätený svätému Svoradovi. Okolo roku 1020 Svorad prichádza na Slovensko. Neďaleko Nitry, v benediktínskom kláštore svätého Hipolyta na Zobore, ho prijíma opát Filip, od ktorého dostáva i reholné meno Andrej. Viedol prísny asketický život. Tri dni v týždni nejedol celkom nič. Zvlášť sa postil cez pôstne obdobie. Biskup Maurus hovorí o tom, že na začiatku pôstu si vyžiadal od opáta „40 orechov a spokojný s touto potravou s radosťou očakával deň svätého Vzkriesenia“. Spával na bodliakoch a obruči z kameňov. Svorad zomrel okolo roku 1030. Pozostatky sú uložené v Nitrianskej katedrále sv. Emeráma. Najväčšia časť relikvií je v Pálffyovom relikviári z roku 1674.

Sv. Beňadik bol žiakom sv. Andreja-Svorada. Po smrti svojho učiteľa sa rozhodol bývať na tom istom mieste. Tri roky podľa jeho príkladu viedol veľmi prísny život. Tu sa stal obeťou násilného činu a bol hodený do Váhu. Ľudia dlho hľadali jeho telo, ale bez výsledku. Zbadali však, že orol cez celý rok sedával na brehu Váhu, akoby niečo pozoroval. A skutočne našli telo, ktoré bolo po roku neporušené, akoby bol Beňadik len nedávno zomrel. Jeho telo pochováli tiež v Katedrálnom chráme sv. Emeráma v Nitre. Miesto jeho hodenia do Váhu vyjadruje dvojvežový kostolík na Malej Skalke, zasvätený obidvom svätcom pustovníkom.

Malá Skalka – diecézna svätyňa-pútnický Kostol sv. Benedikta

V roku 1083, za pápeža sv. Gregora VII., z podnetu kráľa sv. Ladislava, boli Svorad a Benedikt kanonizovaní medzi piatimi uhorskými svätcami: sv. kráľom Štefanom, jeho synom Imrichom a biskupom Gerardom. Ich spoločný sviatok je 17. júla a sú hlavnými patrónmi Nitrianskej diecézy. A sv. Svorad od roku 1739 patrónom mesta Nitry.

Skalka sa teda pôsobením týchto pustovníkov stala postupne pútnickým miestom, a dnes možno povedať, že najstarším pútnickým miestom, vtedajšieho Uhorska a významným duchovným centrom po celé storočia Slovenska, najmä založením benediktínskeho opátstva nitrianskym biskupom Jakubom v r. 1224. Aj v neskoršom období, keď ho nitriansky biskup Ján Püsky v r. 1644 odovzdal jezuitom.

Kláštor predstavoval dar duchovného, vzdelanostného a všeobecného kultúrneho vzrastu, nielen pre jeho obyvateľov, ale celého Považia, ba značnej časti Slovenska. Kláštor bol ohniskom evanjelizácie, ale aj duchovnej a materiálnej kultúry. Na Skalke, ako zaznamenávajú dobové záznamy, v týchto časoch: „mohutnel nábožný spev veriacich (idiomate slavonico) – po slovensky.“ Jezuiti tu pôsobili do svojho zrušenia r. 1773.

Toto posvätné miesto však bolo žiaľ, poznačené vojnami a postupne pustlo. V 18. storočí bol kláštor a kostol zničený. Dlhý čas toto pamätné miesto označovali len zrucaniny, avšak zbožný ľud sem ani vtedy neprestával putovať a konať pobožnosti. Konečne r. 1853 z milodarov veriacich bol na Malej Skalke opäť postavený kostol. Po ďalšom spustošení, ale aj celkovom zrekonštruovaní bol 13. júla 1924 k úcte týchto našich svätých opäť posvätený nitrianskym biskupom Karolom Kmeťkom za prítomnosti spišského biskupa Jána Vojtaššáka a za účasti tridsaťtisíc pútnikov. Pri tejto príležitosti bolo opäť zverejnené prehlásenie, ktoré

vzniklo pri konsekrácii troch biskupov v Nitre – 13. február 1921. Tu vznikla myšlienka, aby toto bývalé benediktínske opátstvo „bolo našou národnou katolíckou svätynou a ohniskom nášho cirkevno-národného života.“

Celkový zámer so Skalkou sa však pre mnohé príčiny nerealizoval. Vojnové udalosti 1939-1945 neobišli ani Skalku. Oprava chrámu bola ukončená slávnosťou v nedeľu 22. júla 1951. Slávnostnú svätú omšu celebroidal nitriansky administrátor, biskup Eduard Nécsey. Duchovnú správu na Skalke viedol farár zo Skaly. V 20. storočí načas pátri redemptoristi v rokoch 1925-1940, ktorí prišli do Kostolnej na pozvanie nitrianskeho biskupa Karola Kmeťka v roku 1923 zo susedných Čiech. V roku 1940 prebrali starosť o pútnické miesto dominikáni až do zákazu štátnou mocou 10. januára 1949. V rokoch 1950-1955 bol starostlivosťou o Skalku poverený Biskupským úradom v Nitre Dr. Vojtech Hromník a od r. 1955 to bol opäť skalský farár, ako to bolo aj po zrušení rehole jezuitov. Veľkú starostlivosť o toto posvätné miesto prejavoval so svojimi spolupracovníkmi dekan Ernest Omachel, farár v Omšeni a rodák zo Skalky. Nemožno obísť skutočnosť, že ateistický režim sa usiloval získať toto miesto len pre kultúrne účely a vylúčiť akékoľvek náboženské prejavy – ako aj to – že každoročne, zhodou okolností pred výročitou púťou bolo prostredie Veľkej i Malej Skalky zdevastované. K celkovej oprave sa pristúpilo po zmene spoločenského režimu, najmä vďaka vtedajšiemu duchovnému správcovi titul. dekanovi Stanislavovi Strapkovi. Skalka sa stala obľúbeným pútnickým a návštevným miestom nielen pre obyvateľov Považia, ale celého Slovenska, Moravy a Poľska. Hlavná púť sa koná v sobotu a nedeľu po 17. júli, kedy je sviatok sv. Svorada a Beňadika. Púť predchádza medzinárodné stretnutie umelcov Ora et Ars.

Malá Skalka – Diecézna svätynä

Je duchovnou stanicou veriacich z celého Slovenska, ktorí ju navštevujú najmä počas konania tradičných pútí. Nachádza sa tu pútnický dom a románsky dvojvežový kostol zasvätený sv. Andrejovi – Svoradovi a sv. Beňadikovi. Kostol je postavený v románskom slohu a po prvý raz sa spomína v roku 1208. Bol zasvätený sv. Beňadikovi. Roku 1520 dal na jeho mieste vybudovať kaplnku ku cti sv. Doryty Juraj Thurzo, horlivý katolík, starý otec Juraja Thurzu, neskoršieho palatína. Počas pôsobenia jezuitov na Skalke kaplnku renovovali v r. 1713 a pristavili k nej vežu. V r. 1679 bol postavený nový oltár na počesť Panny Márie Čenstochovskej. Počas kuruckých vojen bol kostolík poškodený. V r. 1745 kaplnku rozšírili do súčasnej podoby a pristavili k nej dve veže. V r. 1949 v ňom postavili Boží hrob a na Veľký piatok sa tu konali procesie. Neskôr postavili na Malej Skalke aj kalváriu (1676) so štrnástimi stanicami krížovej cesty. Posledné úpravy kostola na Malej Skalke sa uskutočnili v rokoch 2003-2006. V r. 2011 boli vybudované sociálne zariadenia, oprava pútnického domu a okolia. V r. 2012 pribudla v pútnickom areáli nová krížová cesta.

pozostatky kláštora na Veľkej Skalke

Veľká Skalka

Veľká Skalka je spätá so vznikom benediktínskeho opátstva k úcte sv. Beňadika z r. 1224, ktoré založil nitriansky biskup Jakub I. Z tohto obdobia pochádza stavba kláštora v gotickom slohu. Benediktíni tu pôsobili do začiatku 16. stor. Neskôr bolo opátstvo darované jezuitom. V priestoroch kláštorného komplexu sa nachádza malý kostolík, unikátne vsadený do skalného brala. V objekte kláštora je vchod do pôvodnej jaskyne pustovníkov a prvých svätcov na Slovensku – Svorada a Beňadika. Kláštor, alebo lepšie povedané jeho pozostatky sú národnou kultúrnou pamiatkou. Z hľadiska historicko-stavebnej stránky je kláštor jedinečným objektom napriek prestavbám, ktoré boli v prevažnej miere realizované v období baroka. Zachoval si však svoju dispozíciu a nezvyčajnosť spojenia architektúry a prírodných jaskynných útvarov.

Alena Perželová

Modlitba pápeža Františka na jubilejný rok 2025

Otče na nebesiach,
o svojom Synovi Ježišovi Kristovi, našom bratovi,
si nám daroval vieru a skrze Ducha Svätého
si do našich srdc vliaval lásku.
Daj, nech viera a láska prebudia v nás
blaženú nádej na príchod tvojho kráľovstva.
Nech nás tvoja milosť premení na starostlivých
pestovateľov semien evanjelia,
ktoré zúrodnia ľudstvo a vesmír
v dôvernóm očakávaní nového neba a novej zeme,
keď sa po porážke zlých mocností
navždy zjaví tvoja sláva.
Nech milosť tohto jubilea oživí v nás
pútnikoch nádeje túžbu po nebeských dobrách
a vyleje na celý svet radosť a pokoj nášho Vykupiteľa.
Tebe, svätý Bože, nech je vo večnosti chvála a sláva
na veky vekov. Amen.

Franciscus

ROK 2023 – ROK SVIATOSTÍ KRSTU A BIRMOVANIA V ROŽŇAVSKEJ DIECÉZE

Prinášame Vám VIII. katechézu (august 2023)
k Roku sviatostí krstu a birmovania:

ÚVOD

Vo sviatosti birmovania dostávame Ducha Svätého. Kto je Duch Svätý? Istý kňaz si spomína na svoj rozhovor s človekom z Japonska. Japonec mu hovorí: „Myslím, že už chápem, čo sa hovorí v kresťanskej viere o Otcovi a Synovi, ale absolútne neviem pochopiť význam toho ctihodného vtáka!“ Ale aj pre mnohých kresťanov je tento „ctihodný vták“ veľkou neznámou. Tak ako to bolo v prvotnej Cirkvi. Keď prišiel Pavol do Efezu a našiel tam akýchsi učeníkov: A povedal im: „Dostali ste aj Ducha Svätého, keď ste uverili?“ Oni mu odvetili: „Ani sme nepočuli, že je Duch Svätý“ (Sk 19, 2).

KATECHÉZA KTO JE DUCH SVÄTÝ?

Duch Svätý je tretia osoba Najsvätejšej Trojice. Boh je dokonalé spoločenstvo. Otec sa dáva Synovi a Syn Otcovi a táto Láska nie je niečo, ale niekto – je to osoba – Duch Svätý. Duch Svätý je Láska, ktorá aj z nás vytvára jednu rodinu. Vytvára z nás jedno spoločenstvo, tak ako v deň Turíc medzi apoštolmi. Duch Svätý je ten, ktorý v nás upevňuje Kristovo zmýšľanie. Učí nás byť Ježišovými priateľmi. Apoštoli síce žili blízko pri Ježišovi, ale vieme, že často nie celkom chápali jeho učenie. Duch Svätý ich postupne učil a pripomínal im všetko, čo Ježiš povedal. Aj nás vovádza do plnej pravdy evanjelia, aby sme boli skutočne Kristovými učeníkmi. Duch Svätý z nás robí svedkov. V jeho sile môžeme prinášať druhým pravdu o Ježišovi svedectvom vlastného života. Tu nejde v prvom rade o vedomosti, ale o osobu Ježiša, ku ktorému máme privádzať druhých.

Výrazom Duch sa prekladá hebrejské slovo Rúach, ktoré podľa svojho pôvodného významu znamená dych, vzduch, vietor. Keď Ježiš zvestuje a sľubuje príchod Ducha Svätého, volá ho Parakletos, znamená to „ten, ktorý je privolaný“, teda ten, ktorý je zavolaný byť nám po boku, po latinsky Advocatus. Podstatné meno paraklesis – „výzva“, „povzbudenie“, tiež označovalo povzbudenie k vznešeným skutkom alebo myšlienkam, či povzbudenie pred odchodom do boja. Parakletos je teda ten, kto je povolovaný podporovať, povzbudzovať, obhajovať, či potešovať. Prekladá

sa ako Tešiteľ, Zástanca (porov. KKC 691-692). Keďže je Duch Svätý osobou, sám myslí, koná, cíti, rozhoduje sa. Je teda možné s ním mať vzťah, byť ako priateľ s priateľom. Má úzky vzťah s Bohom Otcom a Ježišom – vychádza z nich a je tej istej podstaty – je rovnako Bohom. Duch Svätý pôsobí spolu s Otcom a Synom od počiatku až do završenia plánu spásy. Ale až v „plnosti času“, ktorý začal vtelením Syna, je zjavený a daný, poznaný a prijatý ako osoba.

JEŽIŠ ZJAVUJE DUCHA SVÄTÉHO

Pán Ježiš je dokonale zjednotený s Duchom Svätým. Vždy je ním úplne preniknutý. Ježiš nezjavuje Ducha Svätého iba svojimi mocnými slovami, ale celým svojím pôsobením, celým svojím životom. Už pri zvestovaní je hlavným aktérom Duch Svätý. On zatiaľuje pri vtelení Pannu Máriu a ona počne z Ducha Svätého. Pri návšteve Panny Márie je Alžbeta naplnená Duchom Svätým pri stretnutí s Božím dieťaťom v jej lone. Hneď na začiatku svojej misie je Ježiš pomazaný Duchom Svätým v Jordáne a potom sa vedený tým istým Duchom pripravuje nadľudskou askézou na púť na svoje verejné účinkovanie. Často bojuje proti satanovi a oslobodzuje tých, ktorí sú ním napádaní. V mnohých mestách koná zázraky a utešuje trpiacich. V synagóge v Nazarete číta slová proroka Izaiáša, ktorými vyjavuje, že on je Pánov pomazaný, ktorý prišiel hlásať evanjelium a oslobodiť ľudí. Pred umučením prisľubuje svojim učeníkom Tešiteľa, ktorý zostane s nami naveky, Ducha pravdy. Jedným z najkrajších pôsobení Ducha Svätého ešte pred Turícami bolo poznanie Petra o Ježišovom božstve. Najdokonalejšie zjavenie Ducha Svätého sa ale udialo pri Ježišovom sebaobetovaní na kríži. Ježiš nám nezanechal len nejaké idey, originálne myšlienky, ale dal nám svojho ducha – osobu, s ktorou môžeme vstúpiť do vzťahu, ktorá nás počuje a odpovedá, ktorá nás sprevádza a vedie, ku ktorej sa môžeme modliť.

DARY DUCHA SVÄTÉHO

2. DAR MÚDROSTI

Keď sa Šalamún po smrti svojho otca stal kráľom, chcel priniesť Bohu obeť. Vtedy sa mu vo sne zjavil Pán a spýtal sa Šalamúna, čo si želá. Na čo by sme mysleli my ako prvé, keby sa nám mohlo splniť nejaké želanie? Dlhý život, zdravie, peniaze, moc, alebo smrť našich najväčších nepriateľov? Ale on prosí: Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým. ... Preto mu Boh povedal: „Pretože si si žiadal túto vec a nežiadal si si dlhý vek, ani si si nežiadal bohatstvo, ani si nežiadal život svojich nepriateľov, ale si si žiadal chápanosť, aby si pochopil právo, urobím ti podľa žiadosti: Hľa, dám ti srdce múdre a chápané...“ (1 Kr 3, 9; 11-12). Najväčšou múdrosťou je poznať a milovať Boha. Je to dar, ktorý môžu mať aj deti a celkom jednoduchí ľudia. Človek, ktorý sa modlí, je múdry.

Dar múdrosti nám pomáha, aby sme v Bohu videli najvyššie dobro a všetko posudzovali z Božej perspektívy. Je to múdrosť srdca pozeráť sa na svet očami lásky. Dar múdrosti otvára náš pohľad na dobro v nás samých, v druhých ľuďoch a v udalostiach života. Pomáha nám vidieť v každej situácii niečo dobré. Chráni nás pred hlúpym posudzovaním podľa prvého zdania. Mnohé veci dokážeme pochopiť aj vlastným rozumom, ale mnohé nie. Dar múdrosti nám pomáha skloniť sa pred tým, čo prevyšuje naše chápanie. Nebolo by múdre odmietáť a zavrhovať Božie tajomstvá. Božia múdrosť, ktorá všetko dokáže použiť na dobré, vychádza z jeho nekonečnej lásky. Duch Svätý je svetlom nášho života. Vyprosujme si múdrosť srdca, aby sme v jeho svetle dokázali chápať, že aj neúspech, bolesť a utrpenie, ak ich znášame z lásky, sú pre nás tajomným Božím darom! Mnohí ľudia by chceli byť múdri, ale je rozdiel medzi Božou múdrosťou a ľudským chytráctvom. Kto sa nechá naplniť Božou láskou a dobrotou, ten má účasť na jeho múdrosti. Na obsiahnutie tohto daru nie je potrebné veľa vedieť, ale mať veľkú lásku. Je to dar Lásky – dar Duchu Svätého. Sv. Ján Mária Vianney sa ako žiak ťažko učil, mal veľmi slabú pamäť a veľké medzery vo vedomostiach. Po prijatí birmovky to síce nebolo o nič lepšie, ale vďaka tejto sviatosti zažil veľa útechy a dokázal to dobre niesť. Posilnený sviatosťou birmovania začal používať aj meno Baptiste na počesť svojho birmovného patróna Jána Krstiteľa. Počas svojich štúdií v seminári nezložil ani jednu skúšku. Keďže povolania boli v tom čase veľmi vzácne, bol napriek tomu vysvätený za kňaza. Stal sa farárom v Arse a zostal tam po celý svoj život – posledný z kňazov v poslednej dedine Francúzska. Vynikal veľkou láskou, dobrotou a obetavosťou a stal sa múdрым vodcom duší. Napokon celé Francúzsko putovalo do Arsu – dedinky s len 300 obyvateľmi, tak že v posledných 20 rokoch jeho života prichádzali ročne 10-tisíce pútnikov s cieľom počuť kázne a predovšetkým vyznať svoje hriechy a obrátiť svoj život k Bohu na svätej spovedi u arského farára.

SKUTOČNÝ PRÍBEH

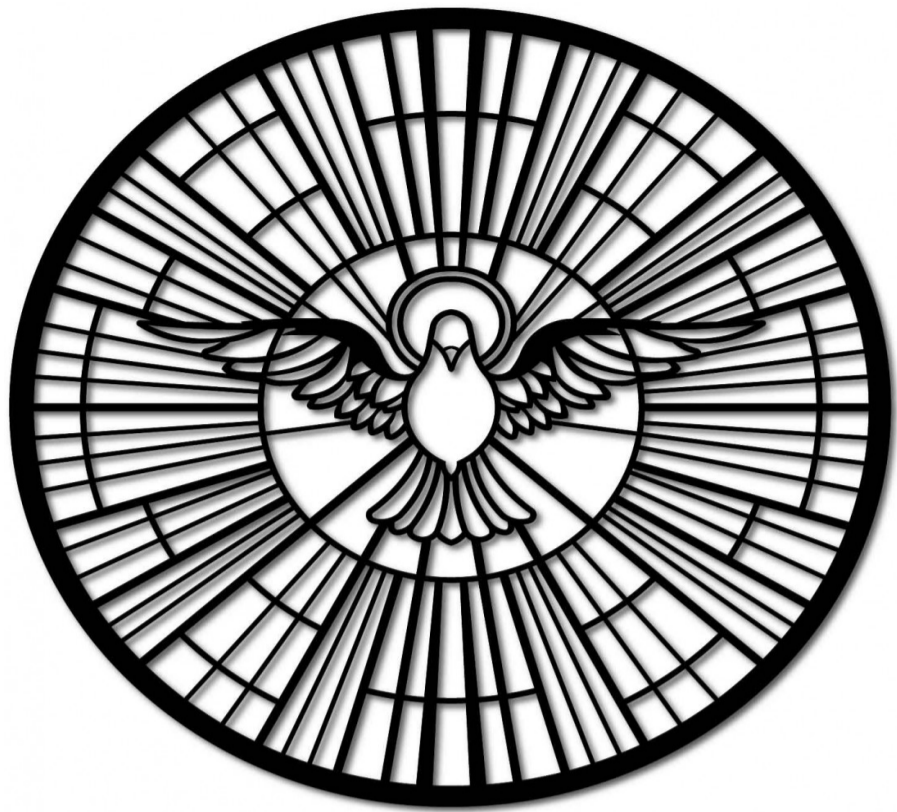
Skutočná udalosť zo života pátra Damiána de Veuster: Biskup Maigret prišiel na ostrov Molokai v týždni po Turícach v roku 1875, aby vyslúžil jeho obyvateľom sviatosť birmovania. Molokai bol ostrovom mŕtvych. Všetci jeho obyvatelia boli malomocní až na jedného – kňaza Damiána de Veuster, ktorého biskup pred dvomi rokmi vymenoval za duchovného správcu na ostrove. Všetci obyvatelia ostrova vítali biskupa radostnými zvolaniami, hrou na trúbkach, flautách a spevom. Takéto privítanie biskup nečakal, veď pred dvomi rokmi to bolo miesto zúfalstva a hrôzy. „Toto už nie je Molokai, ostrov smrti“, povedal dotknutý biskup. Nasledovala veľmi dlhá procesia ku kostolíku sv. Filomény. V kostole sa začala bohoslužba a nasledovala aj kázeň biskupa: „Moje úbohé deti, prišiel som k vám, lebo vy obzvlášť potrebujete útechu. Svojím utrpením ste Ježišovi veľmi blízko a stávate sa mu podobnými. Dnes vám udelí mimoriadnu milosť. Udelím vám sviatosť birmovania, zostúpi na vás

Duch Svätý, útecha chorých a otec úbohých. V jeho milosti nájdete silu niesť vaše nešťastie a nezúfať, keď vám bude ťažko.“ Potom predstúpili chorí a prijali z rúk biskupa pomazanie krizmou na čelo. U mnohých bolo veľmi ťažko nájsť zdravé miesto, na ktoré by ich poznačil znakom sviatosti. Najskôr pristúpili deti, mladí, potom dospelí. Niektorí z nich boli na nosidlách. Ale zo všetkých tvárí vyžarovala nesmierna radosť.

Po sv. omši navštívil otec biskup sirotinec, ktorý vystaval páter Damián. Bez strachu sa dotýkal rúk detí, ktoré sa k nemu s radosťou tlačili. Prehovoril k nim aj zopár srdečných slov, ktoré sa mu ale viac krát zasekli v hrdle kvôli dojatiu a súcitu. Keď opúšťal sirotinec, pretlačil sa k nemu malý slepý chlapec, potiahol ho za talár a pošepkal mu: „Musím ti niečo povedať, otče!“ „A čo také?“, pýtal sa prekvapený biskup. „Všetko, čo si kázal bolo nesprávne.“ „Skutočne? A prečo?“ pýtal sa biskup s úsmevom. „Nazval si nás úbohými a nešťastnými, otče, pretože sme malomocní. Ale páter Damián nás učil, že naše duše sú úplne čisté a krásne. Nemôžeš nás nazývať úbohými a nešťastnými.“ Biskup sa dotknutý pozeral na chlapca, ktorý pozdvihol k nemu svoje slepé oči. „Nie, nie“, pokračoval slepý chlapec, „my nie sme úbohí. A dnes, keď sme prijali Duchu Svätého stali sme sa bohatými. Pretože On je náš Otec a z neba nám daroval svoje dary. Už je to asi dávno, čo si prijal sviatosť birmovania, však, otec biskup.“ „Áno, bolo to už pred päťdesiatimi rokmi.“ „To som si myslel, chcem ale prosiť Duchu Svätého, aby ťa osvietil, aby si mohol správne kázať a aby si birmovancov nenazýval úbohými. Áno, každý deň budem za teba prosiť Duchu Svätého, ktorý teraz prebýva v mojom srdci.“ „Tak to ma veľmi teší, môj drahý šťastný syn!“, odpovedal dotknutý biskup. „Tak ten mi dal ponaučenie, na ktoré nezabudnem po celý svoj život“, obrátil sa biskup na pátra Damiána, ktorý si vypočul celý rozhovor. „Zdá sa, že ste svojich birmovancov dobre pripravili, drahý priateľ. Veď oni vedia viac ako biskup. V živote som veľa študoval a čítal som veľa múdrych kníh o účinkoch Duchu Svätého. Ale tento malý slepý chlapec ich všetky prekonal. Dnes som mal najlepšiu lekciu môjho života.“

SVEDECTVO SPOZNÁVAŤ DUCHA SVÄTÉHO

Istý kňaz uverejnil na stránke svojej farnosti túto skúsenosť: Napísal mi Michal, spolužiak z teologickej fakulty, ktorý študoval o niekoľko semestrov vyššie, že navštívil svojho obľúbeného profesora latinčiny, keď už v domove dôchodcov pracoval ako kaplán pre rehoľné sestry, a požiadal ho, aby mu požičal nejakú dobrú knižku o Duchu Svätom. Pán profesor sa zasmial, predstúpil pred obrovskú knižnicu a s úsmevom mu podal tri brožúry. To bolo všetko. Svoju prosbu Michal zopakoval aj v Lipsku, kam každoročne chodil do Oratória sv. Filipa Nériho. Ani tam nič nezohnal, hoci mali „steny“ plné kníh, tisíce titulov z celého Nemecka, i nové veci. „Neviem, aký je stav v súčasnosti na trhu,“ píše. „Obávam sa, že sa urobil len malý pokrok.

Snorím už vyše 20 rokov kde sa dá – ešte knižka Dýka a kríž od Wilkersona je dosť živá. Tým to končí.“ Na záver listu Michal dodáva: „Zvykneme si priať radostné Vianoce, veselú a neviem ešte akú Veľkú noc, no k Duchu Svätému si nikto nič neželá“. Ďalej píše: „Ako poslucháč teológie v druhom ročníku som bol cez prázdniny u svojho spolužiaka. Navštívili sme spolu asi päťdesiatročného miestneho farára. Spolu s ním na fare žil jeho 80-ročný otec, ktorý sa mu staral o domácnosť. Všetci sme chvíľu spolu posedeli a pri odchode mi tento čiperný deduško povedal: ‚Želám Vám dokončenie štúdií, veľa zdravia a sedem darov Ducha Svätého.‘ A všetky ich vysypal ako z rukáva, lebo: ‚Veľmi ich ako kňaz budete potrebovať.‘“ Hoci starček bol jednoduchý človek, sedliak, bol vnútorne taký čistý a veselý, že rozprávať s ním, pobudnúť pri ňom bolo pre Michala zážitkom. „Už som ho nikdy viac nevidel. Spomienka na toto stretnutie ma ale stále hreje“, uzatvára list Michal.

KONKRÉTNE KROKY

1. Prehľb si počas tohto mesiaca úctu k tretej božskej osobe – k Duchu Svätému. Pomodli sa častejšie litánie k Duchu Svätému, alebo niektorú z modlitieb k Duchu Svätému. Napríklad: „Príď, Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich a zapál v nás oheň svojej lásky.“ Alebo modlitbu o dar múdrosti: „Daj mi, Pane, nebeskú múdrosť, aby som sa naučil nadovšetko Teba hľadať a nachádzať, nadovšetko Teba chápať a milovať a všetko ostatné poznávať podľa poriadku, ktorý veciam určila Tvoja múdrosť.“ (T. Kempenský).
2. Usiluj sa hľadať vo všetkom niečo dobré: v situáciách každého dňa, v blízkych, ktorých stretneš, vo vlastnej rodine, ale aj v osobných sklamaníach a neúspechoch. Tento postoj ti prinesie do duše pokoj a do rodín a spoločenstiev harmóniu. Staneš sa tak svedkom Božej lásky.
3. Duch Svätý je pre nás darom a prichádza, aby nás naplnil duchovnými darmi. Obdaruj aj ty niekoho počas týchto dní. Môže to byť posilnením, povzbudením alebo inšpiráciou pre druhých, urobiť tiež niekomu radosť. Aj to je pôsobenie

Ducha Svätého v nás a cez nás.

4. Vyhladať si v cirkevnom kalendári svätých, na ktorých si spomíname v mesiaci august a prečítaj si o niektorom z nich, v čom sa vyznačoval/vyznačovala darom múdrosti. Porozprávaj niekomu z tvojho okolia niečo povzbudivé o tomto svätom/svätej.

Prevzaté z oficiálnej stránky Biskupstva Rožňava www.burv.sk

Pesničky, ktoré v JKS nenájdete:

Ako by to bolo, keby vo vianočnom čísle Hlasu Srdca chýbala krásna vianočná koleda, tak nech sa páči:

Na nebesiach nad Betlehemom

1. Na nebesiach nad Betlehemom
Jasná hviezda žiarila,
Celé mesto betlehemské,
Celú zem osvietila.

*Ref.: „Sláva Bohu na výsosti,
Sláva Bohu na nebi,
Pokoj ľuďom tu na zemi!“
Zaspievali anjeli.*

2. Na nebesiach nad Betlémom
Zbor anjelov sa zjavil,
Pastierom i všetkým ľuďom
Radostnú zvesť oznámil.

3. Tam v Betleme čistá panna
Ježiša porodila,
Do jasličiek Ho vložila
Táto matka spanilá.

4. Preto aj my pokľaknime
Pred malého Ježiša,
Dajme mu dnes srdcia svoje;
Daruje nám nebesá.

Spracovala: Alena Perželová

BIBLICKÝ ZEMEPIS

Druhá bolesť Panny Márie – útek do Egypta. Útek do Egypta je udalosť, ktorá je popísaná v Evanjeliu podľa Matúša (Mt 2, 13-23). Svätý Jozef uteká s Pannou Máriou a novonarodeným Ježišom z Betlehema do Egypta na pokyn Pánovho anjela pred hrôzami kráľa Herodesa, ktorý sa zo strachu pred príchodom Mesiáša v podobe malého dieťatka rozhodol vyvraždiť všetkých novorodencov.

A tak rubriku biblického zemepisu vo vianočnom čísle Hlasu Srdca venujeme práve krajine na severe Afriky, ktorá sa, mimochodom, v posledných rokoch stala vyhľadávanou dovolenkovou destináciou aj slovenských turistov.

Egypt (Egyptská arabská republika), ktorý sa rozprestiera na severovýchode afrického kontinentu a polostrovom Sinaj zasahuje do juhozápadnej časti Ázie. Na severe ho obmýva Stredozemné more a na východe Červené more. Susedí s palestínskym pásmom Gazy a Izraelom (severovýchodná hranica). Južné oblasti krajiny tvoria hranicu so Sudánom a na západe hraničí Egypt s Líbyou. Hlavným a zároveň najväčším mestom krajiny je Káhira. Druhým najväčším mestom Egypta a zároveň významným priemyselným, ale aj turistickým centrom je Alexandria. Oficiálnym náboženstvom krajiny je islam a úradným jazykom je arabčina. Prevažná časť obyvateľov žije v blízkosti brehov rieky Níl, kde sa nachádza jediná orná pôda. Väčšinu územia krajiny však tvorí saharská púšť, ktorá je obývaná len veľmi riedko.

súčasná Káhira – hlavné mesto Egypta

Egypt bol počiatčným a dôležitým centrom kresťanstva, ale v 7. storočí prijal islam. Kresťanstvo priniesol do Egypta evanjelista Marek v 1. storočí, ktorý pôsobil v Alexandrii. Alexandria sa stala jedným z centier kresťanstva a vznikla tam aj významná katechetická škola. Egypt sa stal centrom mníšstva. Mnohí z prvých cirkevných otcov žili alebo študovali v Alexandrii a pripojili sa ku gréckym filozofom a židovským učencom, ktorí vnímali toto

mesto ako svoj domov. Egyptskí púštni otcovia začali pustovnícke a kláštorné tradície. Alexandria bola jedným z prvých piatich patriarchátov kresťanstva. Diokleciánova vláda (284 – 305 n. l.) znamenala v Egypte prechod od rímskej k byzantskej ére, keď bolo veľké množstvo egyptských kresťanov prenasledovaných. V tom čase bol už Nový Zákon preložený do egyptčiny. Od 2. polovice 1. storočia sa pevne etablovala samostatná egyptská koptská cirkev. Slovo kopt je zakorenené v starobyľom egyptskom slove, ktoré opisuje človeka z Egypta. Po dobytí Egypta moslimami (639 – 642) sa egyptské obyvateľstvo postupne islamizovalo a kresťania sa stali menšinou.

Alexandria – kolíska egyptského kresťanstva

Koptská ortodoxná cirkev, alebo koptská pravoslávna cirkev je jedna z orientálnych pravoslávnych cirkví. Cirkev pôsobí na území Egypta a v zahraničí a má okolo 20 miliónov členov. Koptskí kresťania čelia diskriminácii na viacerých úrovniach vlády, od nedostatočného zastúpenia na ministerstvách až po zákony, ktoré obmedzujú ich možnosť stavať, alebo opravovať kostoly. Krajina sa nachádza na 16. mieste celosvetového rebríčka v prenasledovaní kresťanov. Napriek tomu má Egypt najväčšiu kresťanskú populáciu na Blízkom východe a v severnej Afrike. Viac ako 90 % egyptského kresťanského obyvateľstva sa hlási ku Alexandrijskej koptskej pravoslávnej cirkvi. Ostatní miestni egyptskí kresťania sú prívržencami Koptskej katolíckej cirkvi, Egyptskej evanjelickej cirkvi a rôznych ďalších protestantských denominácií. Dnes kresťania zastupujú 10 % egyptskej populácie, čo v tejto ľudnatej krajine tvorí takmer dvojnásobok populácie Slovenska!

Od 5. storočia sa Koptská pravoslávna cirkev oddelila od spoločenstva s Rímom a východnými pravoslávnyimi cirkvami. V tom čase vznikla aj koptská katolícka cirkev, ktorá je dnes v plnom spoločenstve s Rímom. Rozdiely sa vyskytli v zložitých teologických bodoch, najmä skrze pochopenie Kristovej podstaty a skrze jeho autoritu v nadväznosti na Chalcedonský koncil v roku 451. Koptská pravoslávna cirkev je samostatná, tzv. autokefálna (je vlastnou

nezávislou cirkvou). Koptský jazyk bol napísaný gréckymi písmenami a je oficiálnym liturgickým jazykom cirkvi, ale počas storočí bol postupne nahradený arabským jazykom moderného Egypta. Koptskí pravoslávni kresťania, podobne ako mnohí ďalší východní pravoslávni kresťania, sa riadia juliánskym kalendárom, teda oslavujú Vianoce 7. januára. Koptská pravoslávna cirkev má dnes sídlo v Káhire v katedrále sv. Marka, hoci symbolickým centrom koptského kresťanského života zostáva Alexandria. Koptská katolícka cirkev je vedená patriarchom (biskupom), ktorý sľubuje poslušnosť pápežovi. Koptskí katolíci používajú svoj vlastný liturgický obrad a naďalej používajú koptský jazyk pri omši.

kostolík Abu Serga v Káhire

V koptskej štvrti starobylej Káhiry je množstvo kostolov. Môžeme tu nájsť vzácny kostolík Abu Serga, teda Kostol sv. Sergia a Bakcha, dvoch mučeníkov, ktorí umreli pre vieru v 3. storočí a dodnes sa stali symbolmi. Pod kostolom sa nachádza aj staručká kaplnka, miesto, kde mali svoj čas tráviť Panna Mária, sv. Jozef aj malý Pán Ježiš počas svojho pobytu v Egypte. Dnes je táto kaplnka pútnickým miestom, a keď do neho kráčate, máte pocit, akoby ste boli v Betleheme či v Jeruzaleme. Nemenej vzácnym je aj kostol Panny Márie, ktorý všetci poznajú ako „Hanging Church“, čiže visiaci kostol. Postavili ho na ruinách veží z pevnosti a teda sa nedotýkal zeme a „visel“. Je to dôležité

„visiaci“ Kostol Panny Márie v Káhire

miesto, pretože práve tu prebieha voľba koptského patriarchu, preto patrí k najdôležitejším miestam koptskej cirkvi.

Za pozornosť určite stojí aj Kostol Blahoslavennej Panny Márie v Sakhe, neďaleko mesta Káfr aš-Šajch v delte Nílu. v ktorom sa podľa legendy zastavila Svätá rodina pri úteku z Izraela do Egypta. V kostole sa nachádza kameň, na ktorom je údajne zachovaná stopa nohy dvojročného Ježiša. Koptský názov pre Sakhu je Pekha-Issús, čo v preklade znamená Ježišova noha. Kameň objavili v roku 1984 a vystavili ho v kostole. V roku 2008 kostol vážne poškodil požiar, kameň so stupajúcou malého Ježiška však plamene nepoškodili.

kostol v Sakhe

Spracovala: Alena Perželová

VĎAKA ZA ADORÁCIE

Adorácia je čas, ktorý venujeme Pánovi. Je hlavným úkonom čnosti nábožnosti. Je to čas, keď sa pred Sviatosťou klaniame Bohu, velebíme Ho. Darujeme mu svoj čas, utiahneme sa do duchovného rozhovoru. Ďakujeme za veľké veci, ktoré nám učinil, ale hlavne ho odprosujeme. Takto môžeme zadosťučiniť za nezriadenosti a zlobu tohto sveta, svoje i svojich blízkych.

S úctou si pripomíname na posledné 2 adorácie v našom chráme. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľajú na príprave a dôstojnom priebehu adorácií.

Prvá moderovaná adorácia sa konala vo štvrtok 31. 10. 2024 pred sviatkom všetkých svätých, aby sme si uctili našich svätých a vážili si kresťanské hodnoty. Nie halloween – rituálne spôsoby uctievanie pohanských božstiev.

Druhá moderovaná adorácia sa konala v piatok 29. 11. 2024 – pred začiatkom adventu. Advent je obdobie 4 nediel pred Štedrým večerom a prvé obdobie cirkevného roka. Charakteristické je pokojom, rozjímaním a prípravou na príchod Spasiteľa.

Nepodľahnime moderným trendom, ktoré odvádzajú našu pozornosť od toho najdôležitejšieho - od Boha, ktorý je náš Stvoriteľ a Vykupiteľ.

POZVÁNKY NA PODUJATIA

Vianočný koncert
v podaní Terchovskej muziky
pod názvom
❄ TERCHOVSKÉ VIANOCE. ❄

Prekrásny koncert sa uskutoční vo farskom kostole Mučeníckej smrti Jána Krstiteľa dňa 28. 12. 2024 o 15,00 hod. Na aké obsadenie sa môžete tešiť, sa dočítate na plagáte, ktorý je na nástenke v kostole alebo na farskej stránke.

Zaujímavosť: Terchovská muzika je ústne tradovaná hudobná kultúra terchovskej komunity, ktorá je špecifická originálnym kolektívnym vokálno-inštrumentálnym prejavom. V azerbajdžanskom Baku sa vo štvrtok 5. 12. 2013 rozhodlo hlasovaním o zapísaní Terchovskej muziky do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. V zozname sa nachádza 257 prvkov, vrátane fujary.

V pondelok 30. 12. 2024 o 17,00 hod
❄ SLÁVNOSTNÁ SVÄTÁ OMŠA ❄
s kňazmi a veriacimi dekanátu.

Slávnostné pripomenutie jubilejného miesta, ktorým bude náš farský kostol a bude možné získať plnomocné odpustky.

Zaujímavosť: Jubileum od nás žiada, aby sme sa vydali na cestu a prekročili niektoré hranice. Keď sa hýbeme, v skutočnosti nemeníme len miesto, ale premieňame sami seba. Preto je dôležité pripraviť sa, naplánovať si trasu a poznať cieľ. Zo symbolického hľadiska nadobúda osobitný význam svätá brána: je najcharakteristickejším znakom jubilejného putovania, pretože jeho cieľom je prejsť ňou. Jej otvorenie pápežom predstavuje oficiálny začiatok svätého roka. Pri prekročení prahu svätej brány si pútnik pripomína text z 10. kapitoly Evanjelia podľa Jána: „Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu“.

Ako je už zvykom, bude sa konať
❄ FARSKÝ PLES ❄
a opäť to bude v neďalekej dedinke
Rimavské Janovce.

Termín plesu je 8. február 2025 so začiatkom o 19,00 hod.

Zaujímavosť: Prvá písomná zmienka o obci Rimavské Janovce pochádza z roku 1221 vo Varadinskom registri. V novodobej histórii sa do obce prisťahovali v rokoch 1921 až 1927 obyvatelia z Podpolania, Horehronia a zo Záhoria, ktorí žijú v obci dodnes. V roku 1952 bolo do obce presídlených 45 slovenských rodín z Maďarskej republiky.

Spracovala: Jana Marcineková

ADVENTNÝ VENIEC

Slovo Advent má latinský pôvod a znamená príchod. Advent trvá 4 týždne pred Vianocami. Adventný veniec má svoj pôvod v severnej Európe. Veniec má kruhový tvar – čo symbolizuje nepretržitý život. Adventný veniec má 4 sviece – nádej, mier, priateľstvo a lásku. Z histórie vieme, že prvý veniec pre svojich študentov pripravil profesor Johan Hinrich Wichernom v roku 1839.

V Rimavskej Sobote je už dlhodobou tradíciou zapáľovať sviece na adventnom venci na Hlavnom námestí. 7. decembra 2024 sa zapáľovala druhá svieca. K prítomným sa prihovoril p. kaplán Ondrej Michalec a chrámový zbor „Radostné srdcia“ svojimi piesňami skrášlil sviatočnú atmosféru. Naša najmladšia generácia v červených vestách s lampášikmi v ruke doplnila radosť z tejto nádhernej tradície. O potrebe zachovávať túto tradíciu svedčí aj modlitbička z Portugalska:

Pane Ježiš, osláviť Tvoje Vianoce znamená urobiť z môjho života, môjho domova miesto večnosti a spásy.
Nech Tvoje svetlo svieti v každom srdci.
Zapálením každej sviečky adventného venca chceme zapáliť „nádej, lásku, bratstvo a spásu“, ktorá je veľkým darom.
Chceme ho dať všetkým, ktorých milujeme cez Ježiša, ktorý sa narodí v našej rodine.

Katarína Žolnírová

Životopisy svätých v kocke

V aktuálnom čísle:

Svätý Mikuláš

*Prečo práve teraz
svätý Mikuláš?:*

Sviatok svätého Mikuláša je už odpradávná akýmsi „predskokanom“ obdarúvania sa na Vianoce. Tešia sa naňho nielen deti, ale aj dospelí. Každý sa poteší, keď si v okne nájde sladkosť, ovocie či oriešky, keď vo vyčistenej čižmičke zašustí červený celofán a z neho sa vysypú všelijaké dobroty. Mikuláša neodmysliteľne sprevádzajú čert a anjel. Krásny biely anjel dobrým deťom rozdáva sladkosti a ovocie. Pre deti, ktoré neposlúchali, má čierny čert pripravené vo vreci uhlie. Deti vítajú Mikuláša krátkymi básničkami a pesničkami, tie bojazlivejšie sa schovávajú mame za chrbát.

Meno Mikuláš bolo najobľúbenejšie v 12. storočí, používa sa však dodnes. Z neho vznikli odvodeniny ako Colin, Nicolson, Nixon, Nikolaj, Nicola, Nicolette a iné. Mikuláš bol obľúbenou postavou aj v stredovekej dráme a je mu zasvätených mnoho kostolov, najmä gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi.

Nuž teda, kto bol svätý Mikuláš?

Narodil sa (pravdepodobne 15. marca 270) do bohatej kresťanskej gréckej rodiny manželom Epifaniovi a Ioanne v meste Patara. Manželia sa dieťaťu veľmi potešili, lebo po potomkovi už veľmi dlho túžili. Už v jeho mladých letách začali sa diať čudné veci. Podujal sa na cestu do Jeruzalema, kde si pozrel zvyšky Kristovho kríža a Kristov hrob. Podľa niektorých Mikuláš študoval v Alexandrii, pričom cestou z Alexandrie do Myry (grécke mesto v Mikulášovej rodnej Lýkii) údajne zachránil muža, ktorý padol cez palubu. Keď potom loď dorazila do Myry, v meste vyberali nového biskupa, nakoľko predošlý zomrel. Chceli

vybrať muža, ktorý víťazí (Niki=víťazstvo). Keď sa to do počul človek, ktorého Mikuláš zachránil, navrhol, aby bol za biskupa vybraný obetavý Nikolaos, ktorý nosí aj meno víťaza (niki=víťazstvo, laos=ľud). Iné správy však uvádzajú, že sa Mikuláš po svojich dobročinných skutkoch, ktoré sa už nedali utajiť, rozhodol odísť do samoty, po ceste sa zastavil v meste Myry, kde práve hľadali biskupa. Zo zjavenia starším mesta, ktoré dostali od Boha, bol napokon vybraný Mikuláš.

Ako biskup zostával rovnako plný dobročinnosti a pomáhal kresťanom, ktorí boli prenasledovaní počas vlády cisára Diokleciána. Zachránil mnoho odsúdených kresťanov, ktorých vykúpil vďaka svojmu bohatstvu. Na svoje náklady dal postaviť aj nemocnicu. Mikuláš sa stal pre svoje činy obľúbeným biskupom, no ani on neunikol prenasledovaniu, bol uväznený a až počas vládnutia za cisára Konštantína Veľkého, ktorý udelil Milánskym ediktom v roku 313 kresťanom slobodu a vo svojej ríši podporoval kresťanstvo, sa biskup Mikuláš dostáva na slobodu. Jeho najznámejším činom je určite zachránenie troch dcér. V meste totiž žila jedna rodina, ktorej otec prišiel o všetky peniaze a jeho tri dcéry sa mali dostať do otroctva. Keď

sa to dozvedel Mikuláš, rozhodol sa im pomôcť. V noci vzal mešce s peniazmi a položil ich na okno domu, v ktorom rodina bývala. To isté urobil aj ďalšiu noc a majiteľ domu bol zvedavý, kto je ten dobrodinec. Na tretí deň si teda na Mikuláša počkal, keď dával mešec na okno a poďakoval sa mu. Mikuláš mu povedal, aby toto tajomstvo neprezradil. Je viacero príbehov zo života sv. Mikuláša, cez ktoré sa jeho úcta veľmi rýchlo šírila za hranice jeho biskupstva. Je patrónom námorníkov, nespravodlivo odsúdených a ďalších. Je tiež známe, že sa zúčastnil cirkevného snemu, ktorý odsúdil bludné učenie Ária a sám aktívne proti tomuto bludu aj vystupoval. Učenie arianizmu bolo aj vďaka sv. Mikulášovi oficiálne odsúdené na Prvom nicejskom koncile v roku 325. Arianizmus šíril alexandrijský biskup Árius a podstata učenia spočívala v tom, že Pán Ježiš nie je rovnocenný s Bohom. Arianizmus bol jedným z heretických smerov 4. storočia.

Po smrti sv. Mikuláša

Po smrti bolo telo sv. Mikuláša uložené do sarkofágu. Pôvodný sarkofág sa v Myre dochoval dodnes a je to typický umelecký štýl rímskych sarkofágov z 3. storočia, teda so stĺpovým lemovaním. V roku 1087, preniesli námorníci aj kvôli moslimskej expanzii z juhotalianskeho mesta Bari, sarkofág z Myry do Bari, kde ho uložili v chráme sv. Štefana. Počas jednej bohoslužby sa údajne zo sarkofágu začalo prúdom valiť také množstvo myrhy, že veriaci ju pozbierali do fľašiek a používali ju proti rôznym chorobám. Aj dnes je v sarkofágu stále veľa myrhy. Niektorí vravia o zázraku a o večnej myrhy v hrobe sv. Mikuláša (kúsok z tejto myrhy – oleja vytekajúceho z tela sv. Mikuláša, je táto vzácna tekutina aj na našom mariánskom pútnickom mieste v Lutine). Dnes je táto bazilika navštevovaná pútnikmi z celého sveta. Úcta k sv. Mikulášovi sa začala šíriť ešte viac od chvíle, keď byzantský cisár Justinián I. (527-565) dal postaviť v Carihrade chrám zasvätený

sv. Mikulášovi. Jeruzalemská zbierka kánonov (kanonár) zo 7. stor. na deň 6. decembra uvádza: „Pamiatka Mikuláša, biskupa jedného veľkého mesta“.

Byzantský cisár Manuel I. Komnenos (1143- 1181) vydal nariadenie, aby sa sviatok sv. Mikuláša oslavoval 6. decembra. Z Byzancie sa jeho úcta rozšírila do celého sveta. Najstarší životopis sv. Mikuláša pochádza až z 9. stor. Na západe pápež Mikuláš (858-867) – prvý pápež s týmto menom – dal okolo r. 860 postaviť v Ríme Chrám sv. Mikuláša. Na územie Nemecka priniesla jeho kult byzantská kňažná Teophano, manželka rímsko-nemeckého cisára Otta II. (973-983). Západná cirkev tiež slávi spomienku sv. Mikuláša biskupa 6. decembra. Vo Francúzsku a v Nemecku existuje viac ako dvetisíc chrámov zasvätených sv. Mikulášovi, v Anglicku od neskorého stredoveku takmer 400. V Kyjevskej Rusi sa kult sv. Mikuláša rozšíril spolu s kresťanskou vierou. V druhej polovici 11. stor. bol v Kyjeve postavený chrám sv. Mikuláša na mohyle Askolda. V Kyjeve existoval ženský kláštor zasvätený sv. Mikulášovi, ktorý založila manželka kniežaťa Izajslava Jaroslaviča (+ 1078). V tomto kláštore prijala mníšsky stav matka sv. Teodóza Pečerského. V Rusku, na Ukrajine a v iných slovanských krajinách je veľa chrámov zasvätených sv. Mikulášovi; medzi najstaršie patrí Chrám sv. Mikuláša v Lvove z konca 13. stor. V Gréckokatolíckom obrade je svätý biskup a divotvorca Mikuláš veľmi uctievaný. Jeho ikona sa spravidla nachádza v základnom rade ikonostasu celkom vľavo (na sever). Okrem základného sviatku, ktorý slávime 6. decembra, a vtedy je aj známe obdarovanie darčekom, je v kalendári uvedený aj sviatok prenesenia jeho ostatkov do Bari 9. mája. V Taliansku patrí medzi veľmi obľúbených svätých, v Rusku má veľmi veľkú úctu, čo sa prejavilo aj pri príchode ostatkov biskupa sv. Mikuláša do viacerých ruských miest, kde prišli státisíce veriacich. V Grécku ho uctievali ako ochrancu námorníkov. Po smrti ho Boh oslávil darom zázrakov, a preto dostal prímene Divotvorca. Práve veľké zázraky boli hlavnou príčinou toho, že sa jeho úcta rýchlo

rozšírila po celom svete.

Odpočívá v talianskom Bari, alebo...?

Prekvapivú správu priniesla v októbri minulého roka televízna stanica BBC, ktorá informovala o veľkom objave v Turecku. Tunajší archeológovia sa domnievajú, že sa im podarilo nájsť neporušenú hrobku svätého Mikuláša. Mala by sa nachádzať pod kostolom v meste Demre na juhu Turecka. Až doposiaľ sa predpokladalo, že v 11. storočí jeho ostatky previezli do Bari na juhovýchode Talianska. Najnovší objav súvisí s archeologickým výskumom, ktorý už 20 rokov prebieha v Demre. Vedci za pomoci georadaru zistili, že pod súčasným kostolom sa nachádzajú pozostatky staršieho chrámu a neporušená hrobka. Pôvodný chrám v podzemí, v ktorom sa nachádza aj objavená hrobka, je podľa vedcov vo veľmi dobrom stave. Kvôli podlahovým kamenným reliéfom a mozaikám súčasného chrámu, ktoré budú v ďalšej fáze opatrne odstraňovať, je však zatiaľ nedostupný. Archeológovia dúfajú, že vo vnútri hrobky by následne mohli nájsť neporušené Mikulášovo telo. Domnievajú sa pritom, že telesné pozostatky, ktoré boli v 11. storočí odvezené do Bari, patrili inému miestnemu kňazovi.

Prečo nosí sv. Mikuláš červený plášť?

Je to asi neuveriteľné, ale pravdou je, že v 19. storočí sv. Mikuláša ilustrovali ešte v šatách s rôznymi farbami. V roku 1800 v tlačiarni v Bostone Louis Prang už nakreslil Mikuláša na pohľadnice s červeným kabátom, a okolo seba mal na fotkách darčeky. V roku 1930 grafik Haddon Sundblom zo spoločnosti Coca-Cola nakreslil Santa Clausa s veľkým bruchom, a to čo sa stalo potom, už asi viete. Coca-Cola Mikuláš sa stal veľmi populárnou postavou v celom svete. Vianočné reklamy poznajú už aj malé deti.

Ako vyzeral skutočný sv. Mikuláš?

Skupina vedcov na základe jeho

kostrových pozostatkov vniesla do veci viac svetla. Mikuláš bol vysoký okolo 170 cm, jedával prevažne vegetariánsku stravu, mal tmavšiu pokožku, pomerne veľké oči hnedej farby, široké čelo, výrazné líčne kosti a pomerne veľký nos. Ten mal navyše silne zdeformovaný, čo bol následok staršej bitky, do ktorej vyústila hádka s biskupom Áriom z roku 325 na nicejskom koncile.

A na záver...

Sviatok svätého Mikuláša sa v ľudových tradíciách a poverách spájal s vierou v bohatstvo. Obchodníci v ten deň radi uzatvárali zložité obchody. Niekde sa považoval za patróna šťastného manželstva, modlievali sa k nemu slobodné dievčatá túžiace po ženíchovi. Podľa inej legendy oživil zavraždené deti. Odtiaľ pochádza ľudová viera, že pomáha rodičkám v ťažkej chvíli. V súvislosti s týmto sviatkom sa prv konali mikulášske trhy. Na nich predávali rozličné pečivo, figúrky a iné drobné hračky typické pre toto obdobie. Boli zo sušeného ovocia, nepálenej hliny alebo z kúskov dreva. Tento svätec získal rýchlo nadnárodné postavenie a stal sa patrónom mnohých miest ako Bari, Amsterdam a New York. Pomenúvali po ňom mestá, u nás napríklad Liptovský Mikuláš, Borský Mikuláš, v Anglicku St. Nicholas a vo Francúzsku po ňom nazvali mestečko Saint Nicolas de Port. Vo východnej cirkvi je Mikuláš po Panne Márii najuctievanejší svätec. V rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi mu zasvätili mnoho chrámov a kostolov. S jeho menom je spojené číslo 3. Výtvarne je vyobrazovaný ako muž v biskupskom odeve, ktorý drží 3 mešce peňazí, 3 chleby, 3 jablká, loď, korמידlo alebo kotvu. Všeobecne sa v cirkvi jeho sviatok slávi 6. decembra a kresťanom tento sviatok pripomína, že Boh im dáva každý deň množstvo darov bez toho, aby si ich niečím zaslúžili.

Spracovala: Alena Perželová

Pre krásu Adamovho rebra, alebo len pre nás, pre baby.

Dnes na tému: **Vianoce – čas stresu, alebo krásnej sviatočnej atmosféry?**

Pred dverami sú najkrajšie sviatky v roku, a takmer všetci, bez ohľadu na vek, sa na ne rok čo rok veľmi tešíme. Tešíme sa na čas, kedy aspoň na pár dní všetko stíchne, upokojí sa, a čarovná atmosféra nás doslova pohltí. Paradoxne je však príprava krásnych Vianoc väčšinou spojená so zhomom, stresom či nervozitou. Snaha mať všetko dokonale pripravené – od uprataného domova, napečených koláčikov až po správny výber darčiekov - nám prerastie častokrát poriadne cez hlavu. Namiesto pokojného adventného obdobia, kedy by sme sa mali hlavne duchovne pripravovať na príchod Spasiteľa, sme v kolotoči hektického maratónu.

Aby sme sa vyhli nepríjemným príznakom, je ideálne stresu predchádzať. S tým vám môžu pomôcť nasledujúce praktické tipy. Vďaka nim si konečne užijete predvianočné obdobie a sviatky bez zbytočného stresu:

1. Rozdeľte si povinnosti

Ak vás ženie snaha všetkým vyhovieť a prichystať dokonalé Vianoce, zrejme je načase trochu ubrať. Nemusíte napiecť minimálne 10 druhov koláčov, pripraviť domáci vaječný likér pre všetkých známych, vyzdobiť každý centimeter vášho domu a potom všetko ešte niekoľkokrát prerábať, pretože to nebolo dokonalé. Radšej si realisticky naplánujte, čo chcete skutočne robiť a na čo máte čas a energiu. Napečte si len niekoľko obľúbených druhov koláčov a zvyšok si napríklad kúpte. Alebo sa dohodnite s mamkou či kamarátkou, že napečiete väčšie množstvo z jedného druhu a podelíte sa. Dôležité je, aby ste si uvedomili a najmä sa zmierili s tým, že niečo sa môže aj pokaziť. Koláče sa nepodaria, pripáli sa večera, mačka strhne vyzdobený stromček, alebo váš partner nebude z darčeka taký nadšený, ako ste čakali. To je jednoducho život. Namiesto zbytočných obáv z pokazených Vianoc sa radšej prípadným nezdarom spoločne zasmejte a užívajte si ďalej chvíle s vašimi blízkymi. O tom sú predsa Vianoce.

2. Dohovorte si program s rodinou

Je veľmi dôležité urobiť si aspoň „na hrubo“ plán prežívania sviatočných dní. Nesnažme sa naplánuvať návštevy u všetkých, pretože aj 25-ty či 26-ty december má len 24 hodín a pri snahe popriať všetkým blízkym „šťastné a veselé“ sa krásne sviatky môžu zmeniť na nepríjemné preteky. Úplne ideálne je, keď sa rodina (blízka – rodičia, deti starí rodičia, vnúčatá) stretne na slávnostnom obede na jednom mieste po predchádzajúcej dohode. Ostatní by sa mali uspokojiť s textovkami, či telefonátom.

3. Nájdite si čas pre seba

Keď budete stále niekde lietajúť, nakupovať, chystať,

variť alebo upratovať a zabudnete na svoje vlastné potreby, môže sa stať, že sa Advent a Vianoce zmenia na nočnú moru. Takže kludne si doprajte každý deň chvíľku pre seba.

4. Sústreďte sa na prítomnosť

Menej premýšľajte nad tým, čo bude, keď Vianoce skončia, a ako odštartujete nový rok. Tým všetkým vyprcháva kúzlo okamihu, ktorý sa už nebude opakovať. Sviatočný duch tak ani neprekročí prah vášho domu a v konečnom dôsledku nikto nebude spokojný. Prežívajte jedinečné okamihy tu a teraz.

5. Financie majte pod kontrolou

Vianoce dokážu urobiť poriadny prievan v každej peňaženke. Mnoho ľudí sa dokonca neváha zadĺžiť. Obavy z nedostatku financií preto môžu byť poriadnym zdrojom stresu. Ak nechcete po sviatkoch vyhlásiť bankrot, radšej si stanovte rozpočet, ktorý môžete minúť maximálne za toto obdobie. Kupujte len darčeky, ktoré si naozaj môžete dovoliť, a neutrácajte za zbytočnosti. Dohovorte sa s vašimi blízkymi, že by ste si tento rok mohli dať menej darčiekov, čo zrejme uvítajú aj oni.

6. Doprajte si, ale jedzte a pite s rozumom

Ak máte úzkostlivý strach z toho, že po niekoľkých kúskoch koláčikov priberiete 5 kíľ, alebo že vám sviatky pokazia celoročnú prácu, máme dobré správy. V prvom rade vás pravdepodobne poteší, že počas niekoľkých dní nie je prakticky možné pribrať toľko tuku. Ak predsa len budete mať po sviatkoch nejaké to kilo navyše, po návrate do bežného režimu sa to čoskoro vyrovná. Na druhej strane to neznamena, že sa môžete „odtrhnúť z reťaze“ a zjesť všetko, na čo narazíte. Vymeňte jednu lineckú hviezdičku za mandarinku. Dodržiavajte pitný režim, najmä s kvalitnou minerálkou, ktorá napomáha tráveniu. Nezabúdajte, že všakovaké likéry majú minimálne toľko kalórií ako sladké dobroty. Ak alkohol, ideálne je ľahúcke prosecco.

7. A teraz to najdôležitejšie

Vypnite internet, sociálne siete. Radšej s deťmi, či vnúčatami navštívte kostol, choďte pozdraviť Toho Oslávencu, ktorý práve oslavuje narodeniny.

Ak sú pre vás Vianoce synonymom nekonečných nákupov, priprav a stresu, je načase to zmeniť. Začnite si konečne užívať sviatočný pokoj a pohodu.

Milé dámy, slečny a dievčatá, krásne a príjemné Vianoce v kruhu vašich najbližších!

Spracovala: Alena Perželová

DOBRÁ NOVINA

30 rokov akcie DOBRÁ NOVINA

Hviezdy sú od nepamäti symbolom nádeje. Podľa hviezd sa orientovali námorníci na mori i pútnici na cestách. Udržovali si tak správny kurz plavby i smer putovania. Aj Traja králi dostali znamenie Betlehenskou hviezdou, že sa narodil Boží Syn. „Dobrá novina“ je úžasnou akciou o obetavých dospelákoch, smelých i šikovných deťoch a mládežníkoch, Hnutia kresťanských spoločenstiev detí a tiež katolíckych farností.

Účastníci dobročinnnej akcie „Dobrá novina“ už 30 rokov navštevujú tisícky rodín na Slovensku, aby vyzbiera-

ZAŽNIME HVIEZDY NÁDEJE

nými finančnými prostriedkami pomohli núdnym deťom Afriky. Za 30 rokov koledovania vzniklo množstvo projektov, mnoho priateľstiev, zážitkov, svedectiev, stretnutie koledníkov so štyrmi prezidentmi SR.

Vlani v 29. ročníku bol zaznamenaný rekord – vyzbieralo sa 1 350 213,40 €.

*„Sláva Bohu na výsosti,
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle...“*

25 rokov koledovania DOBREJ NOVINY vo farnosti Rimavská Sobota

Koledovanie „Dobrá novina“ má v našej farnosti počiatky na Vianoce 1999, za spolupráce vtedajšieho p. dekana Jozefa Dluhoša a p. kaplána Milana Bariaka, Zuzany Kántorovej, neskôr Zuzky a Jožka Gödriovcov, Katky Farbiakovej a ostatných menších i väčších členov spevokolu Radosné Srdcia. Bolo to obrovské nadšenie detí, ale aj dospelákov, ktorí ich sprevádzali. Navštívilo sa 100 domácností.

Potom bolo v prvých dňoch januára na fare „pokolednícke stretnutie“, na ktoré sa všetci veľmi tešili. Aj dnes, po mnohých rokoch, si s veľkou radosťou spomínajú – dnes už dospelí koledníci na zážitky z tohto obdobia. Koledovanie v rôznych rokoch bolo úspešné:

napr. rok 2000 – navštívených 117 rodín, vykoledovaných 30 080,- Sk.

rok 2001 – 126 rodín; 27 182,- Sk

rok 2002 – koledovalo 23 detí a 15 sprevádzajúcich osôb - 32 200,- Sk

rok 2003 celkom zapojených 56 osôb – 35 640,- Sk
Zaujímavá bola akcia – koledovanie našich koledníkov 2. januára 2003
v Prezidentskom paláci u p. prezidenta Rudolfa Schustera.

JUBILEJNÝ ROK 2025

Jubilejny rok je v katolíckej tradícii rokom odpúšťania dlhov a trestov za spáchané hriechy. Prvýkrát sa konal v roku 1300 a vyhlásil ho pápež Bonifác VIII. dňa 22. februára. Skúsenosti prvého jubilejného roka ukázali, že v tomto roku významne vzrástla celková zbožnosť kresťanov. Pápež Pavol II. v roku 1470 stanovil, že jubileum sa bude sláviť každých 25 rokov, aby mohol každý človek počas svojho života zažiť jubilejny rok. Poznáme riadne alebo pravidelné jubilejné roky, tých bolo 26, rok 2025 bude 27. v poradí. Pápež František ho vyhlásil dňa 9. mája 2024 bulou s názvom „Nádej nezahanbuje“. Jubilejny rok je spravidla otváraný v noci z 24. na 25. decembra otvorením zamurovanej Svätej brány v štyroch hlavných rímskych bazilikách: Bazilika sv. Petra, Bazilika sv. Pavla za hradbami, Bazilika sv. Jána v Lateráne a Bazilika Panna Mária Maggiore. Pápež otvára bránu v Bazilike sv. Petra (ide o tradičný obrad, keď na bránu udrie trikrát kladivkom a prednesie formulu: „Otvorte mi brány spravodlivosti“). Následne, 29. decembra 2024, otvorí Svätú bránu Lateránskej baziliky v Ríme. V ten istý deň budú miestni biskupi sláviť svätú omšu vo svojich katedrálach a konkatedrálach na celom svete pri príležitosti otvorenia jubilea. Vo farských kostoloch sa nebude otvárať jubilejná brána. No v našej farnosti chceme slávnostne začať jubilejny rok 30. decembra 2024 sv. omšou slávenou za účasti kňazov z dekanátu. Na slávnosť Panny Márie Matky Božej, 1. januára 2025, pápež František otvorí Svätú bránu Baziliky Santa Maria Maggiore. Svätú bránu Baziliky svätého Pavla za hradbami otvorí v nedeľu, 5. januára 2025, počas vigílie Zjavenia Pána. Jubileum sa skončí 28. decembra 2025 v miestnych kostoloch na celom svete, pričom v ten istý deň sa zatvorí Svätá brána Lateránskej baziliky, Baziliky Santa Maria Maggiore a Baziliky svätého Pavla za hradbami. Jubilejny rok sa oficiálne ukončí v Ríme na slávnosť Zjavenia Pána, 6. januára 2026, kedy bude zavretá Svätá brána Baziliky sv. Petra.

Jubilejny rok má svoj základ v Starej zmluve. V knihe Levitikus čítame: „Počítaj aj sedem ročných týždňov, sedemkrát sedem rokov, takže čas siedmich ročných týždňov bude činiť štyridsaťdeväť rokov. Potom na desiaty deň v siedmom mesiaci budete trúbiť na zvučnom rohu;

v Deň zmierenia budú zaznievať trúby po celej krajine. Päťdesiaty rok zasväťte! Ohláste slobodu pre všetkých obyvateľov krajiny! Má to byť pre nich jubilejny (milostivý) rok.“ (Lv 25, 8-10). Jubilejny rok bol prejavom solidarosti s chudobnými, ľuďmi odkázanými na pomoc druhých. Bol to čas, keď sa každý Žid, ktorý sa predal do otroctva, mohol vrátiť na slobodu; čas, keď sa každý vrátil k svojej pôde. Z toho vidíme, že jubilejny rok bol ustanovený najskôr pre tých, čo uprostred vyvoleného ľudu trpeli. Aj v našom prípade je jubilejny rok skôr pre iných, skrze nás, ako pre nás. Celý svet sa má z nášho života dozvedieť, aký dobrý je Pán.

V našej farnosti budeme mať štyri aktivity.

Prvá: počas celého roka budete môcť doniesť na faru vratné obaly z nápojov (pet fľaše a plechovky). Vrecia na tieto obaly budú niekde pod prístreškom.

Druhá: počas poslednej marcovej nedele budete všetci srdečne pozvaní na pôstnu polievku do ZUŠ-ky. Polievka sa bude podávať buď v pivnici, alebo „pod orechom“ – v závislosti od počasia. Polievku si budete môcť zakúpiť za cenu bežného obedového menu.

Tretia: Na prelome apríla a mája uskutočníme burzu oblečenia a hračiek. Cieľom bude zrieknuť sa niečoho užitočného (nie nepotrebného!) v prospech iných.

Štvrtá: V predvianočnom čase uskutočníme predaj perníkov.

O bližších detailoch vás budeme informovať v priebehu roka vo farských oznamoch. Taktiež si môžete zakúpiť oblatky s rôznymi náplňami a magnetky s tematikou jubilejného roka. O vyzbieranej sume budeme priebežne informovať. Na konci roka vyzbieranú sumu rozdelíme na dve polovice. Z jednej polovice sa zakúpi nejaká konkrétna vec, potrebná na detské oddelenie do našej nemocnice. Z druhej polovice sa kúpi niečo užitočné do Domova dôchodcov. Všetko sa bude diať v dialógu s vedením týchto inštitúcií. Cieľom týchto aktivít má byť, aby aj neveriaci ľudia mohli zažiť Pánov milostivý rok.

Do jubilejného roka sa mal zapojiť každý člen vyvoleného národa. Preto aj my pozývame všetkých členov našej farnosti, aby sa akoukoľvek formou zapojili to týchto aktivít. Sú to aktivity celej farnosti, nie iba zopár ľudí.

Ondrej Michalec, kaplán

PREČÍTALI SME ZA VÁS NA WEBE

Milí naši čitatelia, v šiestich predchádzajúcich vydaniach Hlasu Srdca sme vám postupne prinášali úvahy, už nežijúceho, rímskokatolíckeho arcibiskupa, televízneho a rozhlasového kazateľa Johna Fultona Sheena na tému siedmich hlavných hriechov. V aktuálnom čísle vám prinášame poslednú časť nášho seriálu:

SEDEM HLAVNÝCH HRIECHOV

ČASŤ VII. LENIVOSŤ

„Je dokonané“ (Jn 19, 30)

Šieste slovo, ktorým sa nám prihovára Ježiš z kríža, je vyslovené na zadosťučinenie hriechu lenivosti. Lenivosť je choroba vôle, ktorá spôsobuje, že zanedbávame svoje povinnosti. V bežnom živote sa prejavuje ako lenivosť, neochota, ľahostajnosť, ľahkovážnosť. Lenivosť v náboženskej oblasti je predovšetkým nevôľa k duchovnému životu, prejavujúca sa duchovnou vlačnosťou. „Že si vlačný, ani studený ani horúci, vyplujem ťa zo svojich úst“ (Zj 3,16).

Život nášho Pána na zemi nemá v sebe ani náznak záhalky. Pred začiatkom svojho verejného účinkovania sa náš Pán živil manuálnou prácou. Ježiš prijal na seba hriech práce, kedy sa muž bude musieť v pote starať o svoju obživu. Nič mu nebude dané zadarmo. Vieme z knihy Genesis, že Adam predtým, ako upadol do hriechu, užíval plody zeme bez toho, aby sa musel o ne usilovať namáhavou prácou. Preto Adama pred upadnutím do hriechu, Biblia opisuje ako záhradníka a nie ako roľníka. Pre záhradníka je starostlivosť o kvety láskyplnou činnosťou, kým roľník je synonymom pre namáhavé úsilie. Ježiš ako stolár robil nábytky, detské postielky, opravoval strechy. Nič nedostal, iba dával. Celý svoj ži-

vot Ježiš len dával a neprijímal nič. Aj napriek jeho osobnému pracovnému angažovaniu, ľudí vystríhal, aby sa nezamerali na využívanie práce ako zdroja hromadenia pozemských dobier: „Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia.“ (Mt 6,20)

Spása duše je tou najťažšou činnosťou na zemi. Na tomto svete sú len dve cesty a dva ciele, ktoré vyúsťujú do odlišného večného života. O vlastnú spásu treba zabojsovať. Je to ten najdôležitejší boj, akého sa na zemi môžeš zúčastniť. Pre vlastnú spásu nestačí len veriť, že Ježiš je Boh. Diabol má nielen vieru v to, že Ježiš je Boh, ale on o tejto skutočnosti má istotu. A aj napriek tomu mu toto poznanie nepomohlo z osídíel pekla dostať sa späť do neba. Svätý Jakub sa nás pýta: „Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasíť?“ a zároveň nám dáva jasnú odpoveď: „Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva.“ (Jak 2, 14-17). Ježiš začal meniť prostitútky a zlodejov na budúcich obyvateľov nebeského kráľovstva. Študentovi nestačí, aby mal vieru vo svojho učiteľa, ale pre dosiahnutie vedomostí musí vyvíjať aj určitú vlastnú snahu. Chorému človeku taktiež väčšinou nestačí na to, aby sa uzdravil len dôvera vo svojho doktora, ale musí poväčšine podstúpiť liečenie a brať lieky. Nestačí len veriť v Krista, musíme žiť ako Kristus a musíme aj v určitom ohľade aj zomrieť ako Kristus.

Ježiš Kristus tak veľmi miloval svoje utrpenie na kríži, že rany po klincoch a prepichnutom boku si nechal aj

na svojom oslávenom tele vo večnosti. Veľkí katolícki mystici, ktorí mali milosť videnia vzkrieseného Krista potvrdzujú, že Ježiš sa zjavuje len so svojimi oslávenými ranami. On, ktorý krížom vykúpil ľudstvo, ponecháva pre nebo spomienku v podobe svojich rán. V súdny deň bude preto každá duša hľadiť na jeho rany a bude počuť otázku: „Ukáž mi tvoje ruky a nohy. Kde sú tvoje jazvy po vybojovaných víťazstvách? Aké bitky si viedol za pravdu? Nevyhral si žiadne vojny za dobro? Neurobil si si žiadnych nepriateľov z ľudí páchajúcich zlo?“ Ak budeme vedieť dokázať, že sme jeho bojovníci, ak bude vedieť ukázať naše rany na apoštolských rukách, potom môžeme mať nádej na Božie zmilovanie. Beda nám však, ak sa naša duša vracia svojmu Stvoriteľovi zo svojej životnej kalvárie, bez akýchkoľvek jaziev. Sväté písmo nám na viacerých miestach hovorí, aké sú následky hriechu lenivosti. Príbeh o hlúpych pannách, ktoré čakali na svojho ženícha, je príbehom o strate viery v dôsledku vlastnej duchovnej lenivosti. Vo Svätom písme je olej vždy symbolom viery. Tieto hlúpe panny sa nespreneverili svojmu ženíchovi ničím iným, len svojou lenivosťou. Oni neboli ženíchovi neverné, nakoľko pannami zostali až do chvíle jeho príchodu. Hlúpe panny boli morálne nepoškvrnené a udržali si svoju čistotu. Evanjelium nám hovorí, že na rozdiel od múdrych panien im v čase príchodu chýbal „olej v lampách“ a ženích ich našiel v čase svojho príchodu spať. Naopak, verné panny mali dostatok oleja, zažali lampy a vítali svojho ženícha. Krista vítali so živou

vierou, ktorá sa odrazila aj v činorodej láske. Hlúpe panny, nakoľko nemali olej, rýchlo ho išli zháňať, ale nakoľko bola noc a všetci spali, nedokázali ho zohnať. Hlúpe panny chceli oživiť rýchlo svoju vieru a cnosti z nej prameniace. Vrátili sa na svadbu za ženíchom, ale ten ich dnu už nepustil: „Veru, hovorím vám: Nepoznám vás.” (Mt 25,12).

Druhé podobenstvo, ktoré nám hovorí o rozvoji alebo zániku viery, je príbeh o talentoch. Ten, ktorý dostal päť talentov, rozvíjal ich a získal ďalších päť. Ten, ktorý dostal dva, získal ďalšie dva. Avšak ten, čo dostal iba jeden talent, zakopal ho do zeme a viac ho nerozvíjal. Od Ježiša tento sluha nepočuje žiadne slová súcitu: „Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril „Pane, viem, že si tvrdý človek. Žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsypal. Bál som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje. Jeho pán mu povedal: „Zlý a lenivý sluha!“ Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsypal? Mal si teda moje peniaze dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov.” (Mt. 25, 24 – 30).

Tieto podobenstvá nás upozorňujú na nebezpečenstvo duchovnej záhalky, ako aj potreby aktívnej práce. Čistota bez dobrých skutkov nezachráni nikoho viac, ako nezachránila hlúpe panny. Tí, ktorí nič nerobia, podstupujú riziko, že prídu aj o to málo čo majú. Môže sa to zdať byť z ľudského pohľadu až príliš kruté, ale Ježiš nás jasne upozorňuje, že čistá, ale lenivá duša bude zatratená. Ničnerobením vieme stratiť vlastnú dušu. Dušu nestratíme len tým, že robíme zlo, ale aj zanedbávaním dobra. Zanedbávaj pohyb, a začnú ti ochabovať svaly. Zanedbávaj pamäť a začneš mať problém s imbecilitou. Prestaň sa starať o dušu a nastane duchovný zánik. Nebo je ako mesto na kopci a preto do neho musíme vyliezť. Každý človek vie, že stúpanie stojí viac námahy, ako cesta z kopca. Nech si nikto ani len nedúfa, že dokáže celý život byť voči Bohu ľahostajný a na sklonku života, či na smrteľnej posteli

si zrazu vytvoriť vzťah k Bohu. Odkiaľ sa táto náklonnosť k nebu vezme, ak sme ju celý svoj pozemský život zanedbávali? Je to, akoby študent, ktorý celé roky zanedbával matematiku, sa nádejil, že v momente, ako vstúpi na hodinu matematiky na vysokej škole, zamuluje si dlhé matematické vzorce. Nebo je len pre tých, čo sa o nebo už na zemi starajú. Nebo básnikov, by sa stalo peklom pre tých, čo sa na zemi nezaujímali o básne. Božie kráľovstvo postavené na pravde a spravodlivosti, by bolo peklom pre tých, čo nepestovali svoj vzťah k týmto čnostiam. Ak zmyslom svojho života je úsilie o Božie kráľovstvo, nemusíme sa obávať o naše zdravie, nakoľko Boh nám dá toľko zdravia, koľko je potrebné pre našu spásu. Niekedy aj skorá smrť je potrebná pre našu spásu, nakoľko dlhší život by viedol k hriechu a odpadnutiu od Boha. Jediná vec, ktorá na tomto svete je dôležitá, je to, či v momente smrti budeme môcť uzrieť Božie svetlo: „Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé.” (Mt 26,41).

Nech Vaša viera bdie, ako dobrá zbroj do Vášho duchovného boja, na ktorý Vás Pán povolal. Svet nás súdi podľa výsledkov. Náš Pán nás súdi podľa cesty, ktorú sme si zvolili pri plnení úloh. Pre Pána je cesta a úmysel dôležitejší ako výsledok. Tí čo sejú, nemajú vždy byť aj tými, čo budú žať. Boh však tých čo sejú bude súdiť iba za to, ako siali. V kresťanskom ponímaní nie je veľký ten, kto koná veľké veci. Kráľ v Božích očiach nemá v ničom vyššiu hodnotu ako roľník. Hlava vlády s miliónovou armádou nie je v Božích očiach viac ako dieťa na vozíčku. Jediný rozdiel medzi nimi je ten, že ten prvý má viac možností spáchať hriech a väčší dopad svojich zlých skutkov. Ak dieťa vo svojom oddaní sa Bohu, plní viac Božiu vôľu ako kráľ vo svojom angažovaní sa v šírení dobra a spravodlivosti, tak dieťa je v Božích očiach viac ako kráľ. „Boh nena-drža nikomu.“ (Sk 10,34).

To, čo dáva hodnotu našim skutkom, je úmysel. Úmysel je tým pre večný život, čím je farba pre obraz.

Boha nezaujímá čo robím svojimi rukami, ústami, peniazmi, ale aký mám pri tom úmysel. Tí, čo si myslia, že ich bezvýznamná práca nemá pre Boha význam, ak ju vykonávajú z lásky k Bohu, nadobúda nadpozemskú hodnotu. Chorý, ktorý je ukrižovaný na svojej posteli, imigrant bez práv pracujúci niekde v bani, zberač smetí, upratovačka, všetci títo budú predbiehať diktátorov, kráľov a známe celebrity na ceste do kráľovstva nebeského, ak svoju pokornú prácu robia z lásky k Bohu. Pokiaľ nekonáme nejakú prácu z lásky k Bohu, žiadna práca nie je ukončená. Ak ukončíme svoju životnú púť, pri našom odchode budeme na našu adresu počuť len dva druhy otázok. Svet sa bude pýtať koľko sme zanechali po sebe a kto to bude dediť. Anjeli zase budú zisťovať, koľko toho prinášame so sebou do večnosti. Duša, čo pôjde pred svojho Stvoriteľa na súd, si bude môcť zobrať iba svoje dobré skutky, ktoré urobila na česť a slávu Boha. Len takýto skutok sa bude považovať za ukončený a budeme ho môcť Bohu predložiť. Preto, čokoľvek robíte, robte zjednotení so Stvoriteľom. Vtedy sa Vám nikdy nestane, že by ste zomreli príliš mladí.

(KONIEC)

Spracovala: Alena Perželová

„Nie sme súčtom našich slabostí a zlyhaní; sme súčtom Otcovej lásky k nám a našej skutočnej schopnosti stať sa obrazom jeho Syna.“

sv. ján pavol II.

Zdroj: www.citatysvatych.sk

Na zamyslenie...

V tomto čísle na tému:

VLNY A INÉ „DIELKA“ NA MASOVÉ OHLUPOVANIE

Kultúra a umenie zohrali a zohrávajú nezastupiteľnú úlohu v celých dejinách ľudstva. Ich vplyv na spôsob života, životný štýl, hodnotový systém, tradície a vieru je nepopierateľný a zásadný. Stoja na rovnocennej úrovni ako politický, právny a ekonomický systém tej ktorej spoločnosti. Na to, že hudba, literatúra, výtvarné dielo, či divadelná hra majú veľkú mienkotvornú moc a vypovednú schopnosť, prišli naši predkovia už dávno. S technickým pokrokom nastala významná kvalitatívna zmena aj v oblasti kultúry. Súčasťou umenia sa stala filmová, či televízna tvorba, navyiac s príchodom masovokomunikačných prostriedkov, výpočtovej techniky sa otvorili takmer nekonečné možnosti šírenia kvalitných, či menej kvalitných umeleckých diel, ale, bohužiaľ, aj braku, klamstiev, účelovej propagandy, gýču. Bolo jasné, že všetko, či už skutočné umenie, alebo to, čo sa ako umenie tvári sa skôr, či neskôr stanú účinným nástrojom manipulácie verejnej mienky. A tak sa dnešní súčasníci stávajú svedkami masívnej devalvácie kultúrnych a umeleckých hodnôt. Z umelcov sa postupne stávajú politickí aktivisti. To, čo dnes ponúka televízna obrazovka, javisko, alebo filmové plátno, je z veľkej miery balast, vulgárnosť, zvrhlosť, zavádzanie, násilie a slaboduchosť – o slovenskej pôvodnej tvorbe to hádam platí dvojnásobne. Najdôležitejším kritériom „umeleckého“ diela sa stala jeho priechodnosť tzv. mainstreamom (hlavným prúdom), čo neznamena nič iné, len to, aby dielo bolo poplatné účelovej propagande a presadzovaniu toho „správneho“ názoru, skratka, aby spĺňalo to známe „účel svätých prostriedky“.

Zaujalo ma preto vyjadrenie známeho slovenského herca a komika Olda Hlaváčka, ktorý pre jeden nemenovaný slovenský týždenník povedal aj toto:

„Ako dôchodca sledujem veci verejné, zvlášť ma mrzí napätá situácia v Slovenskom národnom divadle („SND“). Hrdý názov ostal, no keď som tam bol naposledy, myslel som si, že som na predstavení nejakého ochotníckeho divadla. Takéto výkony na javisku našej prvej scény nemajú čo robiť. A to nie je len môj názor. Viete, ja som bol v SND, ktoré bolo vtedy skutočne národné, vyše polstoročnicu. Keď som ako mladý prišiel, bolo to naozaj niečo. Stál som na javisku s hercami, ktorí pre divadlo žili a tvorili ozajstné umenie a dejiny. A teraz žiadna úcta, vychovanie, nič. Úcta mladých k starším sa úplne vytratila. Sú tam aj takí, u ktorých je vylúčené, aby pozdravili ako prví. A keď pozdravím ja, on mi vôbec neodpovie. Ani sa nepozrie, odkiaľ prichádza môj hlas. V takomto divadle by mali pracovať vzoroví ľudkovia, naše zlato. Ale toto neviem čo je. Či je to nevychovanosť, alebo im

stúpila seriálová sláva do hlavy. Na mená súčasníkov SND si nespomeniem. Vo všetkých seriáloch sú tí istí a všetci hrajú všade rovnako. Veľká väčšina z nich si zo seriálov prenáša zlozvyky aj do divadla. Na to by ich mal niekto erudovaný upozorniť. Najviac to vidieť na javiskovej reči. Tá je pre seriálových hercov obrovským kameňom úrazu. Zle artikulujú, nie je im rozumieť. Mali by sa sústrediť, vzdelávať a nie hrať sa na veľké hviezdy. Jedno vám ale poviem. Aj my sme podliehali kadejakým vyšším mociam. To bolo a bude vždy a je úplne jedno, v akom žijeme zriadení a kto nám vládne. Aj nás koľko dourážali. A čo sme mali robiť? Štrajkovať? My sme boli umelci, žili sme pre divadlo. Naši milovaní diváci boli pre nás najdôležitejší. A keď sa nedalo inak, naši veľkí herci mali hrdosť a radšej odišli so vztýčenou hlavou. Nikde neplakali, ani sa nedoprosovali. Zbavili sa ako psov Machatu, Kronera, Kvietika a iných. A to bol ozajstný výkvet. Keď si títo mladí myslia, že horekovaním niečo zmenia, mali by im postaviť detskú izbu, ale inak im, samozrejme, držím palce.“

Ale poďme ďalej. Začiatkom augusta tohto roku prišiel na plátna slovenských kín film Vlňy, zobrazujúci udalosti roku 1968, konkrétne príbehy redaktorov Československého rozhlasu po vpáde vojsk Varšavskej zmluvy. Film rozdúchal vášne, emócie, strach a podľa mnohých nezostalo veľa očí suchých po zhliadnutí snímky. Háčik je však v tom, že sa nejedná o srdcervúcu „lovestory“, ale príbeh, ktorý má priblížiť skutočné udalosti roku 1968 súčasnému divákovi. No a tu sa začína problém. Historici sa chytajú za hlavu z množstva dejinných nezrovnalostí, lží a poloprávd. Je nešťastné, keď sa k historickým súvislostiam a faktom nevyjadrujú kompetentní dejepisci, ale herci, ktorí v tom čase neboli ani v dlhodobom pláne, vrátane režiséra a autora scenáru Jiřího Mádlu, ktorého meno rezonuje skôr so slávnymi tínedžerskými komédiami ako „Snoubordáci“ či „Rafťáci“. Samotný Mádl priznáva, že sa nedržal presných historických faktov, ba dokonca sa musel dištancovať od vyjadrení hlavných protagonistov – Táni Pauhofovej a Tomáša Maštálira – ktorí hovoria o nápadnej podobnosti vtedajšieho režimu s tým dnešným. Nuž ale potom môžeme hovoriť o čisto cielenej manipulácii diváka, inak slovami režiséra povedané: „Moje najväčšie pranie je, aby sa film dostal k čo najväčšiemu počtu divákov.“

Ďalšie „superdielo“, ktoré aktuálne valcuje návštevnosť slovenských kín, ale aj televízne obrazovky, naladené na Netflix, je film o skoro „národnom hrdinovi“ Mikulášovi Černákovi, Miki. Nedokážem pochopiť, ako niekto natočí film o niekoľkonásobnom mafiánskom vrahovi, známom svojou brutalitou, ktorý by za normálnych okolností už dávno „odvisol“. Namiesto toho už roky rokúce vegetuje z verejných financií v „base“, a dokonca bude môcť v blízkej budúcnosti požiadať o prepustenie na slobodu. Ešte viac nedokážem pochopiť, že Miki je jedným zo šiestich najnavštevovanejších filmov v samostatnej ére Slovenska, čo konkrétne divákov na postave Černáka fascinuje? Na výrobu filmu bola pridelená dotácia viac ako polmilióna EUR. Projekt o slovenskom generálovi a hrdinovi SNP Jánovi Goliánovi získal dotáciu, za ktorú ho nebolo možné zrealizovať. Zimomriavky mi behajú po tele z toho, čo sa tu okolo Mikiho deje. Prečo mám pocit, že tvorcovia filmu sa snažia tohto gaunera nejakým skrytým spôsobom glorifikovať, zľahčovať a ospravedlňovať všetky zverstvá, ktoré napáchal?

Ale poďme teraz od prešlapov slovenskej kinematografie na medzinárodnú úroveň. Tohtoročnú jeseň sa do našich kín dostal film Konkláve - thriller o voľbe pápeža – s pomerne hviezdny obsadením. Film bol natočený podľa rovnomenného románu Roberta Harrisa. Zobrazuje ideologické a teologické boje katolíckych kardinálov pri voľbe nového pápeža. No a záver: víťazom konkláve sa stáva kardinál s jemnými ženskými črtami a veľkou empatiou. Takto rafinovane sa dostáva do deja filmu problematika transgenderizmu a intersexuality aj na pôde Vatikánu.

Takže, milí čitatelia v čase vianočnom, kedy máme možno viac času pozrieť si nejaký dobrý film, zvažme, čomu venujeme drahocenný voľný čas, a keď už, tak neverme všetkému, čo vidíme, ale sledujme všetko so zdravým rozumom.

Alena Perželová

To fakt? To naozaj?

V čase, keď umelá inteligencia postupne preberá úlohy v mnohých odvetviach, prichádza ďalší nečakaný krok – nahrádza aj samotného Boha. V jednom z kostolov vo Švajčiarsku používajú hologram Ježiša, riadený umelou inteligenciou, na prijímanie spovedí od veriacich (údajne sa dá aj nezávisle porozprávať). Táto novinka zaujala verejnosť a stala sa hitom sociálnych sietí.

Reakcie na túto inováciu sú rôznorodé, pričom niektorí oceňujú moderný prístup, iní ho považujú za kontroverzný krok. Kostol sv. Petra v Luzerne tak posúva hranice medzi duchovnom a technológiou, pričom otázka, či môže stroj nahradiť kňaza, zostáva predmetom diskusie.

Kostol predstavil futuristickú spovednicu s názvom „Deus in Machina“, kde veriaci môžu hovoriť s digitálnou verziou Ježiša. Hologram, ktorý komunikuje cez obrazovku za mriežkou, pred vstupom varuje: „Neposkytujte osobné údaje, používajte na vlastné riziko, stlačte tlačidlo pre súhlas.“ Ak veriaci súhlasí, virtuálny Ježiš reaguje na ich slová, pričom jeho animovaná tvár sa synchronizuje s odpoveďami.

Projekt vznikol v spolupráci teológov a informatikov z Lucerne University of Applied Sciences and Arts, ktorí naprogramovali hologram pomocou textov z Nového zákona a ďalších online zdrojov. Digitálny spovedník v podobe Ježiša, schopný komunikovať v 100 jazykoch, sa stal atrakciou pre veriacich z rôznych kútov sveta. Kajúcnici hodnotili skúsenosť pozitívne, pričom niektorí ocenili jeho rady týkajúce sa zvládania konfliktov či duchovného posilne-

nia. Umelá inteligencia verzie Ježiša dokáže dokonca odpovedať aj na náročné teologické otázky. Jeden z veriacich sa spýtal, ako z kresťanského pohľadu podporiť staršieho, chorého človeka, ktorý sa rozhodol pre asistovanú samovraždu.

Cieľom projektu, ktorý je dočasnou inštaláciou, nie je nahradiť Ježiša technológiou, ale otvoriť diskusiu o úlohe umelej inteligencie v náboženstve. Otázkou každopádne ostáva, či umelá inteligencia môže nahradiť kňaza, či tento počin nie je veľkým rúhaním a svätokrádežou. Sviatosť zmierenia môže vyslúžiť len právoplatne vysvätený kňaz!

*Zdroj: www.dailymail.co.uk
Spracovala: Alena Perželová*

(dokončenie zo str. 1)

Napriek tomu, že žijeme v dobe, kde kvapka čistiaceho prostriedku perfektne umyje hromadu riadu, tabletky nám bez námahy pomôže zázračne schudnúť, pôžička nám bez starostí zabezpečí luxus, nenechajme sa obalamutiť týmto svetom a nezabudnime na čas Adventu, ktorý nám má pomôcť, aby sme sa dobre pripravili na príchod Boha na tento svet. On, malý Ježiš, chce vstúpiť do života každého jedného z nás a na to sa potrebujeme pripraviť. Nájsť si čas vykročiť zo svojho vnútra, pohodlia, komfortnej zóny a kráčať v ústrety Tomu, ktorého meno je Emanuel, Boh s nami.

*Všetkým vám prajem pokojné, požehnané
a milostiplné sviatky Kristovho narodenia.*

Rastislav Polák

Vianoce – sviatky, ktoré najintenzívnejšie prežívajú najmä deti v útlom veku, magická atmosféra zázrakov a tajomstiev sa už v žiadnej životnej etape človeka neopakuje práve tak autenticky ako v rannom detstve. Nuž teda, ako z titulky vyplýva, tentokrát sa pri našom rozhovore nepodávala káva, ale výborné horúce kakao. Je tomu tak z prostého dôvodu, respondentom je tentokrát náš malý farník Petko Kulčár, ktorý 25. decembra dovŕši sedem rokov, a čaro povzbudzujúceho čierneho nápoja ešte neobjavil. Položili sme mu pár otázok o Vianociach, Ježiškovi a darčekom. Odpovede boli zaujímavé a „vyčerpávajúce“ pre obe strany (uvádzame v autentickom znení):

HS: Petko, tešíš sa na Vianoce?

Áno, veľmi.

HS: A prečo sa tešíš na Vianoce?

Lebo budem dostávať darčeky.

HS: Prečo si myslíš, že práve Ježiško nosí darčeky?

Asi preto, lebo sa narodil na to, aby nám dával darčeky.

HS: A tešil by si sa na Vianoce, aj keby si nedostal darčeky?

Nie. Lebo by som asi nebol taký šťastný.

HS: No ale predsa, veď na sviatky budeš doma s maminkou, ockom, starkovcami, to je tiež dôvod na radosť, či?

Tak hej, aj tak sa teda teším na Vianoce, a ja dostanem darčeky, lebo mám narodeniny.

HS: Vieš, čo vlastne oslavujeme na Vianoce?

Narodil sa Ježiško.

HS: A prečo je také dôležité, že oslavujeme Narodenie Pána Ježiša? Kto bol Ježiško?

No, Ježiško, hm...bol slávny človek.

HS: Vieš, čo znamená slovo Spasiteľ?

Áno, Spasiteľ roznáša darčeky.

HS: Vieš, kde sa Ježiško narodil?

V akom meste?

Fúha...(rozmyšľa): No, v Betleheme.

HS: A kde presne?

Asi na dákom kopci? V strede Betlehema?

HS: Ale kde presne – v nemocnici? Pomôžem ti, kde spávajú kravičky, alebo ovečky?

V maštali. (údiv) On sa naozaj narodil v maštali?

HS: Videl si už naozajstný betlehem?

Videl som pred kostolíkom vlani, taký veľký drevený.

HS: Čo všetko si videl v betleheme?

Pastierov, malého Ježiška, Jeho ocka, Maminku, oslíka, ťavu, ovečky.

HS: A čo si tam ešte videl? Alebo lepšie, koho?

Troch kráľov – takých ujev troch strašidelných.

HS: A vieš, kto je Ježiškov Otec?

Asi svätý Jozef.

HS: A prečo potom hovoríme, že Pán Ježiš je Boží Syn?

No, lebo vlastne svätý Jozef sa volá svätý Jozef Boží.

HS: A vieš, kto je maminka Ježiška?

Maminka Božia.

HS: Ale ona má meno, spomenieš si?

Panna Mária.

HS: A kde Ježiško teraz?

V nebi.

HS: A vieš, ako vyzerá?

Veľký, a má bradu, všetko má červené a má veľké vrece.

HS: Ale mne sa zdá, že ty si si zmýlil Ježiška s Mikulášom, tak ti dám pomôcku, môžeme vidieť Ježiška v kostole, ak áno, tak kde?

Na kríži, je taký, že normálne trošku

holý, má roztrhané oblečenie, má rozprestreté ruky a má tam klince.

HS: A prečo tak vyzerá?

Lebo zlí ľudia mu dali do rúk klince.

HS: Čo by si si želal, aby ti Ježiško doniesol?

Vysokozdvížnú rampu Bruder, brány Lenken, Lego žeriav...

HS: Písal si Ježiškovi?

Áno, asi cez víkend. A aj maminka mu volala.

HS: Vieš, aký je rozdiel medzi Ježiškom a SantaClausom?

Lebo to sa hovorí v Anglicku inak ako na Slovensku.

HS: A keď ti Ježiško nedonesie, čo si želaš, ako to zoberieš?

Ja by som to tipoval, že na budúce Vianoce mi to donesie.

HS: Čo robíš preto, aby ti Ježiško doniesol darčeky?

Musím byť dobrý, musím poslúchať maminku, aj ocka.

HS: A okrem poslúchania?

Pekne sa musím správať, musím mať dobré známky.

HS: Upratuješ si aj izbičku? Chce sa ti?

Asi. Ale niekedy sa mi nechce.

HS: Pomáhaš ozdobovať vianočný stromček?

Áno. Kvačkám tam ozdoby, podávam vianočné ozdoby, keď je to dade vyššie.

HS: Ako ešte pomáhaš doma pri vianočnej príprave?

Piekli sme s maminkou perníky. Samé srdiečka sme vykrajovali, lebo maminka nenašla iné vykrajovátko.

HS: Takže, myslíš, že si bol dostatočne poslušný, aby ti Ježiško doniesol darčeky?

Neviem, asi áno. Lebo keď nič nedostanem, budem smutný.

HS: Na Vianoce máme veľa všelijakých dobrôt? Čo najradšej papáš na Vianoce?

Teraz som sa s tatom dohodol, že si dám rybacie prsty.

HS: A zo sladkostí?

Trubičky a oblátky s medom. Ale aj makovník si dám. U starkej budem mať aj tortu, lebo mám narodeniny, a my tam ideme a všetci sme tam a obedujeme.

HS: Vianoce, vtedy máte aj zimné prázdniny, čo plánuješ robiť cez prázdniny?

Budem čakať, kedy už budú Vianoce. A potom sa budem chodiť korčuľovať a hrať sa s tými darčekom, čo dostanem od Ježiška.

HS: A čo telka? Máš nejaký obľúbený vianočný film?

Áno, Vianočné prázdniny. To je o ujo-
vi, on má deti a robia celá rodina také hlúposti.

HS: Čo napríklad?

Oni v lese vyrúbu stromček, ale je taký veľký, že sa im nezmesť do obývačky.

HS: Vieš pekne vinšovať na Vianoce? Zavinšuj našim čitateľom:

„Ježišku maličký, spinkaj, pod Ježiško spinkať. Ježiško ďakujem za darčeky.“

Prajeme si pekné Vianoce a nech ste dobrí, nebuďte zlí, buďte zdraví až do Vianoc!

(pozn. redakcie: pravdepodobne vlastná tvorba)

HS: Myslíš tých budúcoročných? ÁNO.

HS: Keby si mohol a bol by si pri malom Ježiškovi v maštálke, čo by si mu povedal?

Že Ty si krásne bábätko, si taký zlatulinký a veľmi Ťa ľúbim.

HS: Môžeme Ti položiť ešte nejaké otázky?

Nie, chcem si už oddýchnuť od rozprávania.

Vysielacia svätá omša pre koledníkov Dobrej noviny

Tak ako každý rok, aj uplynulú sobotu 14. 12. 2024 slúžil náš diecézny biskup, Mons. Stanislav Stolárík sv. omšu, pri ktorej boli „vyslaní“ koledníci Dobrej noviny do rodín, okolitých miest alebo aj do celého sveta, aby zvestovali radostnú zvesť o narodení Spasiteľa.

Slávnostná sv. omša sa konala tentokrát v blízkom Lučenci a naša farnosť dostala významnú úlohu: na záver bohoslužby „koledovať“ so svojim tohtoročným programom. Je to veľká pocta a česť, no zároveň aj záväzok. Je potrebné sa na to patrične pripraviť a tak sme spolu so sprevádzajúcimi osobami, hudobníkmi a všetkými koledníkmi absolvovali niekoľko nácvikov na našej fare. Program spolu s piesňami zostavila naša umelecká vedúca a dirigentka chrámového zboru Radostné srdcia Zuzka Kántorová (o ktorej bol rozhovor „pri káve“ v minulom čísle). Rozdelenie veršov medzi jednotlivé deti, vypracovať samotný program, zostaviť piesne po dramaturgickej aj inštrumentálnej stránke, vyhotoviť kostýmy a doladiť všetko dokopy - to všetko si

vyžaduje svoj čas a osobitú prípravu.

Tento rok je pre koledníkov Dobrej noviny jubilejným, pretože na Slovensku je to už 30 rokov, čo koled-

níci Dobrej noviny prichádzajú do rodín, aby priniesli radostnú zvesť o Ježišom narodení. Aj koledníci našej farnosti si pripomenú 25 rokov svojho koledovania a dnes už tí, ktorí kedysi koledovali, sprevádzajú svoje deti počas koledovania a tak odovzdávajú štafetu dobrej zvesti. O to viac nás teší a sme vďační Pánovi, že nám umožnil účinkovať pri sv. omši a zvestovať tak všetkým ľuďom tú najkrajšiu zvesť v dejinách ľudstva. Nech sa teda Kristus (aj vďaka koledníkom a všetkým, ktorí prispeli svojou troškou k Dobrej novine počas tých rokov) narodí v našich srdciach a domovoch a nech nám rozžiari naše srdcia svojim pokojom!

Jozef Gödri

koledníci sa po skončení sv. omše spoločne odfotili aj s našim otcom biskupom Mons. Stanislavom Stolárikom, ktorý ich v homílii povzbudil, aby zažali svetlo nádeje v rodinách, kde zvestujú Dobrú novinu.

VARÍME S MARTOU

Kapor, zemiakový šalát, kapustnica či opekance sú najbežnejšími vianočnými jedlami na našich stoloch. V niektorých kútoch Slovenska však pripravujú jedlá, ktoré sú menej známe a určite sa oplatí ich vyskúšať alebo nimi rovno oživiť Štedrý večer či dni po ňom. Rovnako nie je zlé, pozrieť sa do kuchýň našich predkov. Prinášame vám niekoľko zaujímavých dobrôt, ktoré možno nepoznáte.

VIANOČNÁ ŠOŠOVICOVÁ POLIEVKA

Potrebuje: 1 balíček šošovice
3 ks veľké zemiaky
4 ks bobkový list
4 PL octu
3 PL hladkej múky
trochu mlieka
1 téglík šľahačkovej smotany
údené mäsové rebrá
soľ a čierne mleté korenie na dochutenie

Postup: Večer vopred namočíme šošovicu do vody a dáme do chladničky. Na druhý deň napučanú šošovicu zlejeme, opláchneme, dáme do hrnca a zalejeme vodou. Pridáme bobkový list, soľ, korenie a ocot. Dáme variť a keď zovrie, pridáme údené kosti. Varíme, kým nie je šošovica mäkká. Potom pridáme na drobno nakrájané zemiaky, vyberieme z polievky kosti a varíme ďalej. Urobte si zäsmažku z múky a oleja, zriedte ju pár kvapkami mlieka a vlejte do polievky. Nechajte prevrieť, aby sa zahusťila. Pridajte smotanu a ešte raz nechajte polievku prevrieť.

ŠOŠOVICOVÁ POLIEVKA NA SLADKO

Potrebuje: 200 g šošovice
2 PL oleja
1 cibuľu
3 strúčiky cesnaku
200 g údeného mäsa
1 ks mrkvy
3 ks väčšie zemiaky
soľ
bobkový list

nové korenie
mleté čierne korenie
1 téglík smotany na varenie
2 PL hladkej múky

Postup: Večer vopred namočíme šošovicu do vody a dáme do chladničky. Vo väčšom hrnci zahrejeme olej a pridáme nadrobno nakrájanú cibuľu. Následne pridáme nakrájanú mrkvu, zemiaky, údené mäso, šošovicu a koreniny. Všetko zalejeme vodou, privedieme k varu a povaríme, kým všetko nezmäkne. Nakoniec do polievky zamiešame múku „rozhabarkovanú“ v smotane a ešte pár minút povaríme. Podľa potreby ešte na záver dochutíme.

ŠTEDROVEČERNÁ FAZUĽOVICA S RYŽOU A ZELENINOU

Potrebuje: 400 g červenej fazule
3 litre vody
1 cibuľu
1 PL hladkej múky
½ ČL čierneho korenia
4 zemiaky
50 g ryže
1 mrkva
40 ml slnečnicového oleja
soľ podľa chuti
petržlenovú vňať

Postup: Fazuľu na noc namočte do studenej vody. Ráno ju opláchnite a varte do mäkka približne 50-60 minút. Očistite a nakrájajte zemiaky, mrkvu a cibuľu. Dobré prepláchnite ryžu. Nechajte zovrieť v hrnci vodu, pridajte fazuľu, zemiaky, ryžu, polovicu mrkvy a cibuľu. Varte 20 minút. Druhú polovicu nakrájanej mrkvy a cibule orestujte na panvici. Pridajte múku a miešajte ešte približne 1 minútu. Vlejte do polievky, dochuťte a ešte krátko povarte. Nakoniec do polievky pridajte najemno nasekanú petržlenovú vňať. V niektorých končinách je zvykom do fazuľovej polievky nepridávať ryžu, ale jačmenné krúpy.

ŠTEDROVEČERNÁ HRACHOVÁ ALEBO FAZUĽOVÁ KAŠA

Potrebuje: 500 g suchý hrach
2 PL bravčovej masti
1 PL hladkej múky
1 PL masla
na dochutenie: cesnak
majorán
čierne korenie
bobkový list
soľ

Postup: Suchý lúpaný hrach prepláchneme vodou a necháme ho na noc alebo aspoň na 2-3 hodiny namočiť vo vode. Zlejeme, prepláchneme a varíme vo vode s bobkovým listom domäkka. Keď je uvarený, bobkový list vyberieme, hrach rozmixujeme, časť môžeme nechať vcelku. Vo väčšom hrnci rozohrejeme masť, pridáme múku a pripravíme zäsmažku. Odstavíme a vmiešame do nej soľ a prelisovaný cesnak. Pridáme pár kvapiek vody, premiešame a ešte prevaríme. Teraz pridáme rozmixovaný hrach a podľa potreby dosolíme, ochutíme korením a majoránom. Krátko prevaríme. Kašu odstavíme a zjemníme maslom.

SLÁVNOSTNÁ HUBOVÁ POLIEVKA

Potrebuje: 2 hrste sušené huby
3 ks stredne veľké zemiaky
1 téglík šľahačkovej smotany
1 PL hladkej múky
2 PL octu
2 ČL cukru
soľ, voda
trochu masla

Postup: Nakrájajte sušené huby na menšie kúsky a namočte ich do vody. Medzitým si ošúpte zemiaky a spolu s hubami ich dajte variť do osolenej vody. Vodu z húb nevyliievajte, ale pridajte ju do varenia. Keď sú zemiaky mäkké, v smotane rozmiešajte lyžicu múky a zátrepku za stáleho miešania vlejte do polievky. Miešajte, kým nezhustne. Potom pridajte trochu masla, ocot, cukor. Ešte raz nechajte polievku prejsť varom a dobrota na sviatočný stôl je hotová.

HUSTÁ HUBOVÁ POLIEVKA S TYMIANOM A BIELYM VÍNOM

Potrebuje: 4 PL masla
1 PL oleja
2 ks cibule
4 strúčiky cesnaku
700 g čerstvých alebo mrazených húb,
alebo hnedých šampiňonov
1 PL tymianu

100 ml bieleho vína
4 PL hladkej múky,
1 liter hubového vývaru (z kocky)
1 téglík šľahačkovej smotany
soľ, mleté čierne korenie.

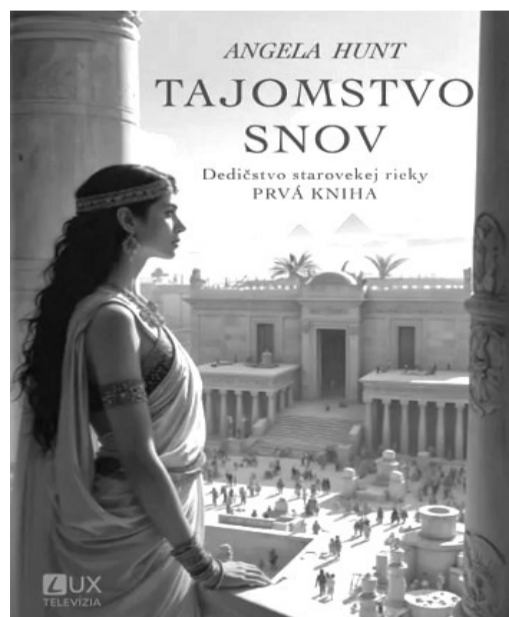
Postup: Maslo a olej zahrejeme v polievkovom hrnci a pridáme nadrobno nakrájanú cibuľu, ktorú orestujeme do sklovita. Pridáme pretlačený cesnak a opekáme ho s cibuľou zhruba minútku a pridáme na plátky pokrúpané huby spolu s tymianom. Všetko spolu opekáme asi 5 minút. Do hrnca prilejeme víno, povaríme zhruba 3 minúty a všetko poprášime múkou a za stáleho miešania varíme asi 3 minúty. Prilejeme vývar, polievku osolíme, okoreníme, privedieme k varu a za občasného premiešania varíme na miernom ohni zhruba 15 minút. Nakoniec do polievky prilejeme smotanu a ešte krátko ju prevaríme a ak treba dochutíme soľou a korením.

⇒ VIETE, ČO JE JEŽIŠKOVA KAŠA? ⇐

V Bratislave, alebo v starom Prešporke, ak chcete, bola súčasťou štedrovečerného menu takzvaná Ježiškova kaša. Dodnes je obľúbenou pochúťkou nielen detí, ale aj dospelých. Je to totiž starý názov pre krupicovú kašu. Obsahovala veľakrát namiesto pšeničnej krupice rôzne druhy obilnín. Stolujúcim mala priniesť hojnosť a šťastie.

Alena Perželová

Duchovné „vychytávky“ z obchodu ZDENKA

Láska a sloboda - dva nenahraditeľné atribúty ľudského bytia. Stali sa nosnou témou pre trilógiu Dedičstvo starovekej rieky, ktorá sa postupne objaví na slovenskom knižnom trhu. Autorkou trilógie je obľúbená autorka biblických príbehov američanka Angela Hunt. Angela Hunt priniesla už čitateľom príbehy o Betsabe, Dalile či Ester.

Za svoju doterajšiu tvorbu bola ocenená mnohými prestížnymi oceneniami vrátane známej Christy Award. V predvianočnom čase prichádza na slovenský trh prvá kniha z už spomínanej trilógie s titulom Tajomstvo snov. Príbeh zavedie čitateľov do starovekého Egypta. Hlavnou hrdinkou je krásna otrokyňa Tuja, ktorú ako malú predajú ako spoločníčku pre dieťa z bohatej rodiny. Na ceste dospelovania sa jej nevyhne zrada ani zavrnutie, až sa napokon stáva majetkom veliteľa faraónovej stráže. Tu stretáva mladého Izraelitu Jozefa, predaného do otroc-

stva vlastnými bratmi. Jozef a Tuja spoločne snívajú o slobode, no musia čeliť smútku a odlúčeniu, ktoré sú skúškou ich viery, lásky a odvahy. Môžu sa ich sny napriek prekážkam stať skutočnosťou? Nuž viac už neprezradíme... Z knihy bude mať určite radosť ne jeden vášnivý čitateľ, či čitateľka, ak si ju nájde pod vianočným stromčekom.

(pokračovanie na ďalšej strane)

spoločenská hra "Kúzlo Vianoc", o ktorej sa bližšie dočítate na ďalšej strane v pokračovaní - Čerešnička na torte

FARSKÉ OZNAMY

PROGRAM SV. OMŠÍ POČAS VIANOČNÝCH SVIATKOV

24. 12. 2024 Štedrý deň

Sv. omše z vigílie

Farský kostol 16:00 h (slov.)
22:00 h (maď.)
24:00 h (slov.)

Dúžava 20:30 h Zacharovce 22:00 h Kružno 24:00 h

25. 12. 2024 Narodenie Pána

Farský kostol 7:30 h (slov.)
9:00 h (maď.)
10:30 h (slov.)
17:00 h (slov.)

Kružno 9:15 h Zacharovce 10:30 h

26. 12. 2024 Sv. Štefan, prvý mučeník

Farský kostol 7:30 h (slov.)
9:00 h (maď.)

Kružno 9:15 h

31. 12. 2024 Silvester

Sv. omše s ďakovnou pobožnosťou na konci roka:

Farský kostol 15:00 h (maď.)
16:30 h (slov.)

1. 1. 2025 Slávnosť Panny Márie Bohorodičky

Farský kostol 7:30 h (slov.)
9:00 h (maď.)
10:30 h (slov.)
17:00 h (slov.)

Kružno 9:15 h Zacharovce 10:30 h

6. 1. 2025 Zjavenie Pána

Farský kostol 7:30 h (slov.)
9:00 h (maď.)
10:30 h (slov.)
17:00 h (slov.)

Kružno 9:15 h

Vysluhovanie sv. zmierenia chorým doma: v stredu 18. 12. 2024 dopoludnia. Nahlásiť chorého prosíme do utorka 17. 12. 2024 v sakristii kostola alebo telefonicky (kontakt – farská stránka).

Vysluhovanie sviatosti zmierenia mimo sv. omši vo farskom kostole:

19. 12. (štvrtok) **Spoveď pre seniorov** 10:30 – 12:00 h

20. 12. (piatok) **Spoveď detí a mládeže** 10:00 – 11:00 h

22. 12. (nedeľa) **Posledná možnosť spovede** 15:00 – 18:00 h

POČAS VIANOC NESPOVEDÁME!!!

Požehnanie betlehemov

Betlehemy budeme požehnávať na svätej omši 24. 12. o 16:00 h.

Požehnanie domov

Kto si chce dať požehnať svoj príbytok, nech sa zapíše v sakristii kostola alebo nahlási telefonicky (kontakt – farská stránka). Požehnávať príbytky budeme chodiť po Novom roku. S každým sa individuálne dohodneme na dni a čase požehnania.

Štedrá večera v našej farnosti

Štedrá večera začne v našej farnosti za zvuku zvonov veže nášho farského kostola o 17:30 h.

ČEREŠNIČKA NA TORTE

Pomôžte Márii a Jozefovi dostať sa do Betlehema! Ak vám ešte chýba nejaký ten darček, ponúkame vám rodinnú hru o vianočnom putovaní Kúzlo Vianoc - ideálnu zábavu pre celú rodinu. Plňte zábavné úlohy a získajte dary, ktoré môžete v Betleheme dať malému Ježiškovi. Kto dokáže prerozprávať vianočnú rozprávku alebo príbeh? A kto najskôr uhádne, o čo sa jedná? Poznáte vianočnú koledu a dokážete ju spoločne zaspievať? Kto pripraví najlepšie vianočné nápoje? Cestou sa dozvieme zaujímavé veci o Vianociach: viete, prečo sa na Vianoce zapalujú sviečky? Prečo k Vianociam patrí vianočný stromček? Prečo sa pečivo pečie na malé kúsky a aké veľké boli v minulosti vianočky? A koľko kilometrov musela Mária s Jozefom prejsť cestou z Nazareta do Betlehema?

(fotografia titulu na predchádzajúcej strane)

Alena Perželová

HLAS SRDCA štvrťročník rímskokatolíckej farnosti Rimavská Sobota. Vydáva rímskokatolícka cirkev farnosť Rimavská Sobota. Adresa: Hlavné námestie 29, 97901 Rimavská Sobota. Kontakt: 0475631031, email: casopishlassrdca@gmail.com, Recenzoval: Rastislav Polák. Redakčná rada; šéfredaktorka: Alena Perželová, členovia - Rastislav Polák, Ondrej Michalec, Jana Marcinekova, Jarmila Deakova, Helena Krpelanova, Katarina Zolnirova, Jozef Godri.

Web: www.farnostrs.sk